

Iida Pilli-Sihvola

**OPIKSELIJA-AKTIIVITOIMINNAN
OPINNOLLISTAMINEN
KAAKKOIS-SUOMEN
AMMATTIKORKEAKOULUSSA**

Opinnäytetyö

Humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto

Yhteisöpedagogikoulutus

2020

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tekijä	Tutkintonimike	Aika
Iida Pilli-Sihvola	Yhteisöpedagogi (AMK)	Marraskuu 2020
Opinnäytetyön nimi Opiskelija-aktiivitoiminnan opinnollistaminen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa		39 sivua 13 liitesivua
Toimeksiantaja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta		
Ohjaaja Sari Miettinen		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää opiskelija-aktiivitoiminnan tuottaman osaamisen tunnustamista ja tunnistamista Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa. Tuloksena syntyi neljästä viiden opintopisteen laajuisesta opintojaksosta koostuva moduuli, jonka opiskelija voi suorittaa osallistumalla opiskelijatoimintaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa. Opiskelijatoiminta Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa on monipuolista ja siihen osallistuu vuosittain useita kymmeniä opiskelijoita. Opiskelijayhdistysten ja opiskelijakunnan toimijat, eli opiskelija-aktiivit, tuottavat yhteisölle vapaa-ajan tapahtumia sekä huolehtivat oman yhteisönsä edunvalvonnasta. Opiskelija-aktiivit ovat pääasiassa luottamustehtäviin valittuja ja toimivat vapaaehtoisesti tehtävissään. Toiminnassa on mahdollista oppia monia erilaisia taitoja sekä luoda laaja monialainen verkosto, joista on hyötyä työelämään siirryttäessä.</p> <p>Tarve yhtenäistää opintopisteiden myöntämistä opiskelija-aktiiveille oli tunnistettu laajasti Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa. Lähtötilanteen kartoituksessa selvisi, että joidenkin alojen opiskelijoilla ei ole mahdollisuutta saada toiminnasta lainkaan opintopisteitä. Joillain aloilla oli kehitetty koulutuksen sisäiset toimintatavat opintopisteiden myöntämiseen, mutta toimintatavat saattoivat vaihdella koulutusalojen sisällä paljonkin.</p> <p>Kehittämismenetelmänä käytettiin benchmarkingia, jonka avulla tutustuttiin jo olemassa oleviin suomalaisten ammattikorkeakoulujen opiskelija-aktiiveille tarkoitettuihin opintojaksoihin. Opintojaksoja ja opinnollistamisen menetelmiä on olemassa erilaisia ja niitä kehitetään jatkuvasti vastaamaan tulevaisuuden tarpeisiin. Benchmarkingin ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijavastaaville teetetyt kyselyn tuloksena syntyi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tarpeisiin sopiva malli, jonka perusteella opiskelijatoimintaan osallistumisesta jatkossa myönnettäisiin opintopisteet kaikille opiskelijoille yhdenvertaisesti.</p> <p>Tulosten saavuttamisen kannalta on merkittävää, että luotu malli otetaan käyttöön Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa ja sitä markkinoidaan riittävästi. Mallin avulla opiskelijan on jatkossa helpompaa osoittaa opiskelijatoiminnasta saatu osaaminen ja opiskelijavastaavilla on käytössään yhteinen toimintatapa opintopisteiden myöntämiselle.</p>		
Asiasanat Osaamisen tunnistaminen ja tunnistaminen, työelämätaidot, opiskelijakunnat, opiskelijajärjestöt		

Author (authors)	Degree	Time
Iida Pilli-Sihvola	Bachelor of Humanities	November 2020
Thesis title Studies of attending in student activities at South-Eastern Finland University of Applied Sciences		39 pages 13 pages of appendices
Commissioned by Student Union of South-Eastern Finland University of Applied Sciences		
Supervisor Sari Miettinen		
<p>Abstract</p> <p>The objective of the thesis was to develop the recognition and identification of the competence gained by taking part in the student activities at the South-Eastern Finland University of Applied Sciences. The result was a module made up of four five-credit courses, which the student can complete by participating in student activities at the South-Eastern Finland University of Applied Sciences.</p> <p>Student activities at the South-Eastern Finland University of Applied Sciences are varied and involve several dozen students each year. Student associations and student union produce leisure events for the community and ensure the supervision of their own community. The students responsible for this work are mainly students who have been elected to certain positions of trust and voluntarily serve in their positions. In these positions, it is possible to learn many different skills and create a wide multidiscipline network that will be useful in job-hunting.</p> <p>The need to standardize the process of granting credits to these student activists had been extensively identified at the South-Eastern Finland University of Applied Sciences. It was found out that that students in some study fields did not have the opportunity to receive any credits at all. In some areas, internal methods for awarding credits had been developed.</p> <p>Benchmarking was used as a development method to take a closer look at already existing ways of granting credits to student activists at Finnish universities of applied sciences. Benchmarking and a survey to which the study coordinators at South-Eastern Finland University of Applied Sciences replied resulted in a model that suits the needs of South-Eastern Finland University of Applied Sciences. In this model, credits for participation in student activities will be awarded equally to all students in the future.</p> <p>It is significant for the achievement of the results that the created model will be put into operation at South-Eastern Finland University of Applied Sciences and marketed enough. The model will make it easier for students to explain the skills they gained from student activities in the future, and study coordinators will have a uniform method for granting credits.</p>		
<p>Keywords</p> <p>identifying and recognising competence, working life skills, student unions, student organisations</p>		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	KEHITTÄMISTYÖN TAUSTA JA TARVE	7
2.1	Opiskelija-aktiivitoiminta Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa	7
2.2	Lähtötilanteen ja kehittämistarpeen kuvaus	9
3	KEHITTÄMISTYÖN TEOREETTINEN PERUSTA.....	11
3.1	Työelämätaidot	11
3.2	Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen	12
3.3	Yhdistystoiminta Suomessa.....	14
3.4	Opiskelijakuntatoiminta ammattikorkeakouluissa	15
4	KEHITTÄMISPROSESSIN TOTEUTUS.....	17
4.1	Tavoitteet.....	17
4.2	Benchmarking.....	17
4.3	Benchmarking-prosessi	18
4.4	Benchmarking esikuvien mallien esittely	20
4.4.1	Haaga-Helia ammattikorkeakoulu	20
4.4.2	Laurea-ammattikorkeakoulu	22
4.4.3	Turun ammattikorkeakoulu	24
4.4.4	Lapin ammattikorkeakoulu	25
5	TOIMENPIDE JA TUOTOS	26
5.1	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun mallin rakentaminen.....	26
5.2	Opiskelijatoiminta, 20 opintopistettä	28
5.2.1	Opiskelijayhteisön edustaminen ja kehittäminen	29
5.2.2	Paikallinen vaikuttaminen ja johtaminen	30
5.2.3	Valtakunnallinen vaikuttaminen ja johtaminen	31
5.2.4	Suorittaminen ja arviointi.....	32
6	ARVIOINTI JA POHDINTA	33
6.1	Tavoitteen toteutumisen arviointi	33

6.2 Johtopäätökset	34
LÄHTEET	37

LIITTEET

Liite 1. Kysely Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijavastaaville
aktiivitoiminnan opinnollistamisen lähtötilanteen selvittämiseksi

Liite 2. Turun ammattikorkeakoulun opiskelija-aktiiveille tarkoitetut opintojaksot

Liite 3. Lapin ammattikorkeakoulun opiskelija-aktiiveille tarkoitettu opintojakso

Liite 4. Moduulin kuvauspohja OPS2020

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on yhdenmukaistaa opiskelija-aktiivitoiminnan opinnollistamisen prosessia, eli opintopisteiden myöntämistä, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa. Tilaajan tarve on saada Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun käyttöön malli, jonka perusteella opiskelija-aktiivit saavat yhdenvertaisesti opintopisteitä opiskelun ohella tekemästään työstä muiden opiskelijoiden sekä korkeakoulun hyväksi. Opiskelija-aktiivilla tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä opiskelijaa, joka opintojensa ohella osallistuu paikalliseen tai valtakunnalliseen opiskelijajärjestötoimintaan.

Opiskelija-aktiiveja toimii Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun sisällä erilaisissa luottamustehtävissä sekä työryhmissä vuosittain satoja. He tekevät työtä pääasiassa vapaaehtoisesti ja käyttävät toimintaan osallistuessaan paljon vapaa-aikaansa. Toiminnassa on mahdollista oppia sellaisia työelämän arvostamia taitoja, joita luennoilla ei ole mahdollista oppia. Toisilla aloilla tätä toimintaa arvostetaan hyvinkin paljon, kun taas toisilla aloilla opiskelijoiden ei ole mahdollista saada lainkaan opintopisteitä toiminnasta. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun strategiassa (2019) kuitenkin todetaan yhden toiminnan arvoista olevan seuraava: ”Pidämme huolta. Huolehdimme siitä, että opiskelussa ja työssä on hyvä olla. Kohtelemme toisiamme tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti.”

Tällä hetkellä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa ei ole yhtenäistä mallia tai ohjeistusta siitä, kuinka opiskelija-aktiiveille tulisi myöntää opintopisteitä. Tämän opinnäytetyön myötä syntyneen mallin on tarkoitus vahvistaa opiskelija-aktiivitoiminnan asemaa korkeakoulun sisällä, tuottaa korkeakoulun henkilökunnalle tietoa opiskelija-aktiivitoiminnan sisällöstä sekä helpottaa opintopisteiden myöntämisen prosessia opiskelija-aktiivina toimimisesta. Opiskelija-aktiivitoiminta on valtakunnallinen ilmiö, jonka takia kehittämismenetelmäksi valikoitui benchmarking. Benchmarkingin avulla kerätään tietoa muiden Suomen ammattikorkeakoulujen käytänteistä opiskelija-aktiivitoiminnan opinnollistamisen suhteen ja tulosten avulla luodaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tarpeisiin vastaava malli.

Olen itse toiminut opiskelija-aktiivina lähes koko opintojeni ajan ja henkilökohtainen kokemukseni toiminnan arvostuksesta koulutuksessani on positiivinen. Toiminnan merkitys on tunnustettu ja minun on ollut mahdollista yhdistää opiskelija-aktiivina toimiminen hyvin omiin opintoihini. Toivon, että tämä opinnäyte työ lisää kokemuksia positiivisesta vastaanotosta ja lisää opiskelija-aktiivien tekemän työn merkityksen ymmärrystä koko korkeakoulu yhteisön sisällä.

2 KEHITTÄMISTYÖN TAUSTA JA TARVE

2.1 Opiskelija-aktiivitoiminta Kaakkois-Suomen ammattikorkeakouluissa

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun kampukset sijaitsevat Mikkelissä, Savonlinnassa, Kouvolassa ja Kotkassa. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakouluissa toimii lakisääteisen opiskelijakunnan, eli Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan (Opiskelijakunta Kaakko), lisäksi useita opiskelijayhdistyksiä. Opiskelijayhdistykset ovat rekisteröityjä yhdistyksiä ja toimivat pääasiassa yhdellä kampuksella joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Luomani taulukon 1 avulla on helpompaa hahmottaa, kuinka paljon yhdistyksiä on ja millä paikkakunnilla ne pääasiassa toimivat. Opiskelijayhdistysten tehtävänä on huolehtia oman alansa sekä kampuksensa opiskelijoiden edunvalvonnasta. Tämän lisäksi ne järjestävät vapaa-ajan toimintaa ja tarjoavat opiskelijoille palveluita, kuten opiskelijahaalareiden tilaus tai kahvilatoiminta. Toimintaa toteutetaan opiskelijoilta opiskelijoille.

Taulukko 1. Opiskelijayhdistykset Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa

KOTKA	KOUVOLA
Patteri Entrepreneurship Society ry	
Kotkan Insinööriopiskelijat Kolo ry	Virta - muotoilijoiden yhteisö ry
Kotkan Merenkulkuopiston Oppilaskunta ry	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun Kouvolan kampuksen opiskelijayhdistys Kupla ry
Opiskelijayhdistys METELI ry	Gaming Barracks ry
Kotkan sosiaali- ja terveysalan opiskelijat KOSTO ry	Kymenlaakson tradenomiopiskelijayhdistys Klato ry
	Opiskelijayhdistys TIKKI

MIKKELI	SAVONLINNA
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun Mikkelin kampuksen Yhteisöpedagogi- sekä Sosiaali- ja Terveysalojen opiskelijoiden yhdistys Sokka ry	Savonlinnan Ammattikorkeakouluopiskelijat SOHVA ry
Mikkelin metsätalousinsinööriopiskelijat ry	Mikkelin insinööriopiskelijat MIO ry:n Savonlinnan toimikunta SaIO
Mikkelin Tradenomiopiskelijat ry	
Mikkelin Insinööriopiskelijat MIO ry	
Mikkelin restonomiopiskelijat – Mikro ry	

Opiskelijakunta Kaakko on toiminut vuodesta 2017 alkaen, kun Mikkelin ja Kymenlaakson ammattikorkeakoulujen fuusion myötä myös Mikkelin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta MAMOK sekä Kymenlaakson ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Klaani fuusioituivat (Knaappila 2016). Opiskelijakunta Kaakon sääntöjen (2018) mukaan sen tehtävä on: ”– toimia jäsentensä yhdysiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiään.” (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan säännöt.)

Kun opiskelijayhdistykset huolehtivat yksittäisten alojen opiskelijoiden edunvalvonnasta, on opiskelijakunnan tehtävänä nettisivujensa mukaan huolehtia kaikkien opiskelijoiden edunvalvonnasta sekä toimia opiskelijoiden äänitorvena erilaisissa työryhmissä ja toimielimissä niin korkeakoulun sisällä kuin kampuspaikkakunnilla (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta). Valtakunnalliseen opiskelijaedunvalvontaan opiskelijakunta Kaakko vaikuttaa kattojärjestönsä Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry:n kautta (Mitä SAMOK tekee, 2020). Opiskelijakunnan toimijoita on opiskelijaedustajina vuosittain useissa kymmenissä erilaisissa työryhmissä ja foorumeissa. Opiskelijaedustajat toimivat viestinviejinä sekä opiskelijoilta henkilökunnalle, että toisin päin. (Edunvalvonta, 2020.) Opiskelijakunnan tehtävä on huolehtia opiskelijoiden oikeuksista, mutta tarvittaessa toimia myös neutraalina välikätenä

tai osoittaa opiskelijalle hänen velvollisuutensa (Ongelmatilanteen ratkaisu – prosessi, 2020).

Opiskelijakunta Kaakko toimii neljän työntekijän sekä vuodesta riippuen noin kymmenen hengen hallituksen voimin. Lisäksi toiminnassa on mukana edustajiston jäseniä, ja satunnaisesti esimerkiksi tapahtumia varten järjestettyjä työryhmiä. Jäsenpalveluita tarjotaan kaikilla kampuksilla sekä verkon välityksellä opiskelijakunnan nettisivujen chat-palvelun ja sosiaalisen median avulla. Työntekijöiden vastuulla on huolehtia, että toiminta on jatkuvaa ja auttaa hallitusta toteuttamaan toimintasuunnitelmaa. Opiskelijakunta tuottaa mm. tutoreiden rekrytoimisen, kouluttamisen ja toiminnan kehittämisen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle. Tästä kokonaisuudesta on vastuussa opiskelijakunnan ohjauksen- ja tutoroinnin asiantuntija, jota työssään auttavat hallituksen jäsenet. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta.)

Opiskelija-aktiivilla tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä korkeakouluopiskelijaa, joka toimii aktiivisesti opiskelijayhdistyksessä tai opiskelijakunnassa. Toiminta perustuu lähtökohtaisesti vapaaehtoisuuteen ja kaikki opiskelija-aktiivit ovat yhdistyslain mukaisesti luottamustoimeen valittuja. Joistakin luottamustehtävistä voidaan maksaa palkkiota luottamustoimesta. Vuosittain tarvitaan useita kymmeniä, jopa satoja, opiskelija-aktiiveja toimimaan taulukossa 1 listattujen järjestöjen hallituksissa sekä opiskelijakunnan hallituksessa ja edustajistossa, jotta toiminta jatkuu. Opiskelija-aktiivien toimintaa voidaan verrata vapaaehtoistyöhön, jota kuvaillaan esim. Wikipediassa ihmisten sekä yhteisöjen hyväksi tehtävänä toimintana, josta ei makseta palkkaa (Vapaaehtoistyö 2016).

2.2 Lähtötilanteen ja kehittämistarpeen kuvaus

Tarpeen tunnistamiseksi teetin Webropol-kyselyn (liite 1), jonka kohderyhmä oli Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijavastaavat, koska he ovat tällä hetkellä lähtökohtaisesti vastuussa opiskelija-aktiiville annettavista opintopisteistä sekä niiden antamisen perusteluista. Kyselyllä halusin selvittää laajasti nykyisen tilanteen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa sekä kartoittaa toiveita ja tarpeita opinnollistamisen suhteen. Kyselyn selkeä tulos oli,

että tarve yhdenmukaisille käytänteille opinnollistamisen suhteen on tunnistettu myös Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijavastaavien keskuudessa.

Kyselyn tuloksista selvisi, että opiskelija-aktiivina toimimisen opinnollistamisen tilanne on tällä hetkellä selkeästi koulutuskohtainen, ja joissain tapauksissa jopa koulutuksen sisällä opettajilla on erilaisia käytäntöjä. Opiskelija-aktiivitoiminnan opinnollistaminen tapahtuu tällä hetkellä eri tavoin ja osaaminen tunnustetaan esimerkiksi:

- raporteilla,
- koulutuksen luomalla lomakkeella,
- HOPS-keskustelun eli henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman keskustelun yhteydessä,
- opinnollistamislomakkeella,
- teoriaan pohjautuvalla osaamisen näytöllä,
- näytöllä,
- etukäteen opettajan kanssa sopimalla ja sen jälkeen näytöllä ja työtodistuksella osoittamalla
- tuntiseurannan ja todistuksen osoittamalla.

Ei myöskään ole tunnustettu yleisesti, minkälaisia taitoja opiskelija-aktiivina oppii ja kaikissa koulutuksissa ei nähdä opiskelija-aktiivina toimimisen tuottavan opiskelijoille suoritettavan tutkinnon kannalta hyödyllisiä taitoja. Joissakin koulutuksissa opiskelija-aktiivina toimiminen nähdään merkittävänä oppimisympäristönä, esimerkiksi viestintä- ja ryhmätyötaitojen kehittymisen kannalta. Toisaalta kyselyn vastauksista nousi myös huoli siitä, että liikaa ei voi opinnollistaa, sillä kussakin koulutuksessa haetaan tiettyä osaamista ja opiskelijoiden on suoritettava tietyt pätevyudet.

Kyselyn tuloksista selvisi, että opintopistemäärät vaihtelevat 1 ja 15 opintopisteen välillä ja nämä sijoitetaan yleensä vapaasti valittaviin opintoihin, projektioptoihin, harjoitteluihin tai sisällytetään osaksi jotain olemassa olevaa opintopaksoa. Monet vastaajista olivat tuoneet ilmi sen, että yhden opintopisteen tulisi vastata työmääränä 27 tuntia, viitaten yleiseen ohjeistukseen opintopaksojen työmäärästä. Vastauksista nousi myös ajatus siitä, että olisi syytä pohtia kuinka paljon uutta osaamista pitkäaikainen työskentely tuottaa ja suhteuttaa se opintopistemäärään.

On siis olemassa selkeä tarve luoda yhtenäinen malli, jonka perusteella opiskelija-aktiivina toimimisesta myönnetään opintopisteet. Luotu malli tulee edistämään kaikkien opiskelijoiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia toimia opiskelija-aktiivina, kehittää itseään ja oppia käytännössä työelämätaitoja perinteisen opetuksen ulkopuolella.

Opiskelijakunta pyrkii toiminnallaan edistämään opiskelijoiden yhdenvertaista asemaa korkeakoulussa, minkä takia opiskelija-aktiivien toiminnan opinnollistamisen eriarvoinen tilanne nähdään tarpeelliseksi yhdenmukaistaa. Opiskelijakunta on tunnistanut tarpeen itse ja ymmärtänyt myös, että Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun henkilökunnan keskuudessa on tunnistettu sama tarve.

3 KEHITTÄMISTYÖN TEOREETTINEN PERUSTA

3.1 Työelämätaidot

Suomessa työkäisen arjen valveillaoloajasta noin puolet kuluu työntekoon. Ei siis ole täysin merkityksetöntä, minkälaisen uran itselleen rakentaa, ja kuinka me työelämässä käytäydymme. (Rantamäki & Surakka 2013, 12.)

Työelämässä tarvitaan ammatissa vaadittavan substanssiosaamisen lisäksi myös yleisiä työelämätaitoja. Näitä taitoja voi jatkuvasti hankkia lisää ja olemassa olevia taitoja kehittää, mutta monet työnantajat arvostavat olemassa olevia taitoja heti työhön siirryttäessä. Prosessiosaamiseksiin kutsuttuja työelämätaitoja on vaikea opettaa perinteisin menetelmin, sillä näiden taitojen oppiminen vaatii aktiivista otetta oppijalta itseltään. Salminen (2015, 67–113) käsittelee prosessiosaamisena seuraavia taitoja: itsensä ja muiden arvostaminen, itsensä johtaminen, ongelmanratkaisutaidot, muutostaidot, tietotekniikan hyödyntämisen perustaidot, tunnetaidot sekä oman työkyvyn ylläpitämisen taito. (Salminen 2015, 67–113.)

Yleisten työelämätaitojen lisäksi tarvitaan työyhteisötaitoja, jotta voidaan saavuttaa hyvä ja toimiva työyhteisö. Tämän päivän työelämässä harva toimii enää täysin yksin ja siksi onkin tärkeää, että jokaisella on kyky tehdä yhteistyötä erilaisten ihmisten kanssa. Työyhteisötaitoina nähdään mm. ryhmä- ja tii-

mityötaidot, kokous- ja neuvottelutaidot, verkostoitumistaidot, ristiriitojen ratkaisemisen taidot, projekti- ja matriisityötaidot, ammattimaisen vuorovaikutuksen taidot, kulttuuritaidot sekä palautteen antamisen ja vastaanottamisen taidot. Hyvät työyhteisötaidot ovat perusedellytys yhteistyölle ihmisten välillä ja ne tekevät työntekijästä tuottavan, rakentavan ja vastuullisen työyhteisön jäsenen. (Salminen 2015, 135–174.)

Lähes missä tahansa työssä onnistumisen ja menestymisen edellytyksenä on hankitun substanssiosaamisen lisäksi työelämätaitojen osaaminen ja mikäli tavoitteena on edetä uralla, on taitoja kehitettävä jatkuvasti. Henkilö joka panostaa oman osaamisen kehittämiseen, suhtautuu riittävällä vakavuudella ammatteihinsa sekä ymmärtää työelämä- ja työyhteisötaitojen merkityksen, tulee varmimmin pärjäämään, kun kilpaillaan parhaista työpaikoista. Todellisista ammattilaisista on ja tulee olemaan aina pulaa, vaikka työelämä onkin jatkuvan muutoksen alaisena. (Salminen 2015, 19–26.) Jokainen voi omilla toimintatavoillaan vaikuttaa työolosuhteisiin ja kunkin työpaikan toimintakulttuuriin. Mikäli jokainen työntekijä kantaa kortensa kekoon, on hyvien työskentelyolosuhteiden luominen ja ylläpitäminen helpommin saavutettavissa. (Rantamäki ja Surakka 2013, 24)

3.2 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Osaamisen tunnistamista ja tunnustamista on tutkittu sekä kehitetty pitkään, sillä jo vuonna 1994 Suomessa saattoi osoittaa osaamisensa näyttötutkintojärjestelmän avulla. Näyttötutkintona pystyi suorittamaan osan tutkinnosta, eikä kyseinen tapa ollut käytössä koko koulutusjärjestelmässä. Tarkempaa tietoa siitä, millä koulutusasteilla näyttötutkintojärjestelmä oli käytössä, ei löytynyt. (Haltia & Jaakkola 2009, 5.)

Opintojen mielekkyyttä voidaan lisätä osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen avulla. Mikäli opiskelijan ei tarvitse uudelleen opiskella niitä asioita, jotka hän jo osaa, voi hän opinnoissaan keskittyä kehittämään niitä asioita jotka edelleen vaativat kehittämistä. Onnistuneen tunnistamis- ja tunnustamistoiminnan ansiosta opiskelija oppii arvioimaan myös omaa osaamistaan sekä ohjaamaan ammatillista kehittymistään. Sen lisäksi, että osaamisen tunnistamisella määritellään opiskelijan oppimisvalmiuksia ja osaamista, on kyse

myös koulutusorganisaation henkilöstön osaamisen tunnistamisesta sekä työelämän osaamistarpeiden ja oppimismahdollisuuksien tunnistamisesta. Tuloksesta saavutetaan opiskelijan tekemän työn tehokkaampi opinnollistaminen, sillä koulun ulkopuolella tehtävä työ olisi kaikkien kannalta järkevämpää ajatella tutkintoa tukevana toimintana. (Saranpää 2009, 10–13.)

Koulutusorganisaation näkökulmasta on tärkeää huomioida osaamisen tunnistaminen ja tunnustamiskäytänteet jo opetussuunnitelmia luotaessa. Opetussuunnitelmat asettavat tavoitteita ja raameja sille, minkälaista osaamista halutaan tuottaa ja jotta se osaaminen olisi relevanttia työmarkkinoilla, onkin ensiarvoisen tärkeää, että suunniteltaessa otetaan huomioon kullakin toimialalla tarvittava osaaminen. Osaamistarpeet muuttuvat ajan mukana, ja siksi onkin tärkeää, että koulutusorganisaatiolla olisi mahdollista mm. opetussuunnitelmia suunniteltaessa hyödyntää aina työelämän viimeisimmät tiedot. (Saranpää 2009, 10–11.) Onkin tärkeää, että koulutusorganisaatioissa mahdollistetaan opetushenkilökunnan työpaikkakäynnit, joko jatkuvasti osana muuta toimintaa tai esimerkiksi pidempikestoisine työelämäjaksoina. Vaaditaan jatkuvaa yhteyttä työpaikkoihin, jotta opetussuunnitelmat pysyvät ajan tasalla. (Saranpää 2009, 18.)

Tämä kokonaisuus on vuosi vuodelta merkittävämpi osa koulutusta, onkin tärkeää, että prosesseja kehitetään edelleen, jotta voidaan vastata myös yhteiskunnallisiin tavoitteisiin muun muassa jatkuvan oppimisen sekä korkeakoulutettujen määrän osalta. Pääministeri Marinin hallituksen hallitusohjelmassa (2019) on sitouduttu nostamaan nuorten aikuisten korkeakoulutettujen määrää 50 prosenttiin. Jatkuvan oppimisen tarve on myös tunnistettu ja Marinin hallituksen hallitusohjelmassa on sitouduttu toteuttamaan jatkuvan oppimisen uudistus, mikä vastaisi jatkuvaan kehittämisen ja oman osaamisen uudistamisen tarpeisiin. Tavoitelistassa on myös osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Hallitusohjelmassa on sitouduttu luomaan kansalliset periaatteet, joiden avulla yksilön osaaminen tehtäisiin näkyväksi niin koulutusjärjestelmässä kuin työelämässä. (Pääministeri Marinin hallituksen hallitusohjelma 2019.) Siihen, miten tämä tulee vaikuttamaan nykyisiin toimintatapoihin tai kuinka tämä toteutetaan valtakunnallisesti, en osaa vielä vastata.

3.3 Yhdistystoiminta Suomessa

Yhdistystoiminta on voittoa tavoittelematonta, aatteellista ja yleishyödyllistä toimintaa. Toimintaa toteutetaan yleensä vapaaehtoisten voimin ja onkin toiminnan ylläpitämisen kannalta merkityksellistä, että yhdistyksessä on toimijoina joukko ihmisiä ja heillä on yhteinen päämäärä. Yhdistystoiminta ulottuu lähes kaikille elämän eri alueille ja tarkoituksena on yhdessä edistää yhteisiä asioita. Valtaosa suomalaisista onkin elämänsä aikana osa useampaa kuin yhtä yhdistystä. (Rosenger & Törrönen 2008, 7.)

Patentti- ja rekisterihallituksen tilastojen mukaan (2020) Suomessa on yhteensä 106 703 rekisteröityä yhdistystä ja uusia yhdistyksiä rekisteröidään vuosittain 1000–2000. Näiden tilastojen perusteella Suomessa selkeästi hyödynnetään perustuslaillista yhdistymisvapautta. Yhdistymisvapaus tarkoittaa sitä, että jokaisella on oikeus perustaa yhdistys, sekä liittyä tai olla liittymättä sellaiseen (Suomen perustuslaki 11.6.1999/731 13. §). Yhdistystoimintaa ohjataan yhdistyslailla, jota tulee soveltaa yhdistyksen toimintaan ja sääntöihin. Yhdistyslain mukaan yhdistykset eivät kuitenkaan saa olla lain tai hyvien tapojen vastaisia.

Suomalaisella yhdistystoiminnalla on pitkät perinteet ja yhdistykset ovat osa monen suomalaisen elämää. Osallistuminen yhdistystoimintaan on Suomessa pääasiassa myönteisenä pidettävä asia ja aktiivisesti vapaaehtoistyötä tehnyt henkilö voi hyötyä kokemuksestaan esimerkiksi työnhaussa. Aktiivinen yhdistystoimintaan osallistuminen voikin olla hyvin opettavaista ja johdatella esimerkiksi demokraattisen päätöksenteon ymmärtämiseen kokemusten avulla. Vapaaehtoistyötä tehdessä voi päästä myös kokeilemaan uusia asioita matalalla kynnyksellä ja tutustua uusiin ihmisiin, joista voi löytyä elinikäisiä ystäväyksiä. (Rosenger & Törrönen 2008, 7–8.)

Yhdistyksiä on moneen lähtöön ja ne ovat eri kokoisia, eri tarkoitukseen perustettuja ja erilaista toimintaa tuottavia. Yhdistys voi olla valtakunnallinen liitto, joka toimii katto-organisaationa pienemmille järjestöille tai sitten se voi olla pieni, paikallinen ja keskittyä järjestämään toimintaa rajatulle kohderyhmälle, esimerkiksi kaupunginosan asukkaille. (Rosenger & Törrönen 2008, 9.)

Suomessa yhdistysten toimintaa ohjaa yhdistyslaki, jossa määrätään muun muassa yhdistysten perustamisesta, jäsenyydestä, päätösvallasta, päätöksenteosta, hallinnon toteuttamisesta sekä yhdistyksen purkamisesta ja lakkauttamisesta. (Yhdistyslaki 26.5.1989/503). Opiskelija yhdistykset ovat pääasiassa yhdistyslain puitteissa toimivia rekisteröityjä yhdistyksiä. Opiskelijakunnat puolestaan ovat julkisoikeudellisia yhdistyksiä, joiden toimintaa ohjaa sekä ammattikorkeakoululaki että yhdistyslaki.

3.4 Opiskelijakuntatoiminta ammattikorkeakouluissa

Opiskelijakunnat ovat lakisääteinen osa ammattikorkeakoulua, eli jokaisessa ammattikorkeakoulussa tulee olla toimiva opiskelijakunta (Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932, 41. §). Suomessa on yhteensä 24 ammattikorkeakoulua, joista 22 on osakeyhtiömuotoisia ja toimii opetus- ja kulttuuriministeriön alla, näiden lisäksi poliisiammattikorkeakoulu toimii sisäministeriön alaisuudessa ja Ahvenanmaalla toimii Högskolan på Åland (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020).

Kaikissa Suomen ammattikorkeakouluissa toimii opiskelijakunta, joka Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry:n mukaan tekee paikallista opiskelijaedunvalvontaa, edustaa opiskelijoita monissa paikallisissa ja ammattikorkeakoulun sisäisissä toimielimissä, järjestää vapaa-ajan toimintaa ja tarjoaa opiskelijoille palveluita, kuten opiskelijakorttia. (Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry, opiskelijakunnat)

Opiskelijakunnilla on kaksi lakiin (Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932, 41. §.) kirjattua tehtävää:

- 1) nimetä opiskelijoiden edustajat 4 luvussa tarkoitettuihin ammattikorkeakoulun toimielimiin; sekä
- 2) osallistua tarvittaessa terveydenhuoltolain (1326/2010) 17 §:ssä ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019) säädettyjen opiskeluterveydenhuoltoa koskevien tehtävien toteuttamiseen.

Nämä toimielimet, joihin opiskelijakuntien tulee nimetä opiskelijaedustajat, ovat ammattikorkeakoulun osakeyhtiön hallitus sekä tutkintolautakunta. Opiskelijakunnat määrittelevät kukin omissa säännöissään, kuinka opiskelijoiden

edustajat näihin toimielimiin valitaan, mutta ammattikorkeakoululaki kuitenkin velvoittaa, että edustajien tulee kuulua opiskelijoihin. Ammattikorkeakouluissa toimii näiden lisäksi myös muita toimielimiä, joihin lähes poikkeuksetta kutsutaan myös opiskelijaedustajat. Näiden julkisten hallintotehtävien nimeämisen osalta tulee noudattaa hallintolakia sekä hallintolainkäyttölakia, sillä opiskelijakunnat nähdään julkisoikeudellisina yhdistyksinä. (Viskari 2016, 9–10.)

Ammattikorkeakoululaki määrittää yleisesti opiskelijakunnan tehtävää seuraavasti: ”Opiskelijakunnan tarkoituksena on toimia jäsentensä yhdysseurana ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskelemaan ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiään. Opiskelijakunnan tehtävänä on omalta osaltaan valmistaa opiskelijoita aktiiviseen, valveutuneeseen ja kriittiseen kansalaisuuteen.” (Ammattikorkeakoululaki 41. §.)

Tämän lisäksi opiskelijakuntien toimintaa ohjaa myös yhdistyslaki ja Viskarin (2016, 11) mukaan opiskelijakuntien tehtävät voi jakaa julkisiin lakisääteisiin hallintotehtäviin sekä muihin aatteellisiin yhdistystoimintaan kytkeytyviin tehtäviin.

Opiskelijakuntien lakisääteiset toimielimet ovat edustajisto ja hallitus (Ammattikorkeakoululaki, 41 §). Näiden toimielinten tehtävät juontuvat yhdistyslaista, sillä ammattikorkeakoululaki ei määrittele tehtäviä tarkemmin. Lisäksi opiskelijakunnalla on jäsenistö. Opiskelijakunnan jäseneksi voi liittyä sen ammattikorkeakoulun opiskelija, jossa opiskelijakunta toimii. Opiskelijakuntaan ei ole pakko liittyä opintojensa aikana, tästä huolimatta opiskelijakunnan tehtävänä on ajaa kaikkien ammattikorkeakoulunsa opiskelijoiden asemaa. (Viskari 2016, 18.)

Edustajisto toimii opiskelijakunnan ylintä päätäntävaltaa käyttävänä toimielimenä, jonka tehtävänä on päättää mittaluokaltaan suurista ja erityisen laajakantoisista asioista. Tällaisia asioita on esimerkiksi sääntöjen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen, vastuuvapauden myöntäminen, omaisuuden luovuttaminen sekä toimijoiden, kuten hallituksen, tilintarkastajan ja toiminnan tarkastajan valitseminen tai tarvittaessa erottaminen. Lisäksi edustajiston tehtäväksi on syytä kuulua lain velvoittamien hallinnon opiskelijaedustajien valitseminen. (Viskari 2016, 18.)

Opiskelijakunnan toimeenpanevana toimielimenä toimii edustajiston valitsema hallitus, joka edustaa opiskelijakuntaa ja toteuttaa toimintasuunnitelmaa parhaaksi näkemällään tavalla. Yhdistyslain mukaan hallitukseen tulee kuulua vähintään kolme jäsentä ja hallituksella tulee olla puheenjohtaja. Hallituksen on hoidettava huolellisesti opiskelijakunnan asioista ja viimekädessä se kantaa aina kokonaisvastuuta opiskelijakunnan toiminnasta. (Viskari 2016, 18.)

4 KEHITTÄMISPROSESSIN TOTEUTUS

4.1 Tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteena on yhdenmukaistaa opiskelija-aktiivitoiminnan opinnollistamisen prosessia, eli opintopisteiden myöntämistä, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa. Tuloksena tavoitellaan yhdenvertaisia toimintatapoja opiskelija-aktiivitoiminnan opintoihin yhdistämiseen sekä opiskelija-aktiivitoiminnan tuottaman osaamisen laajempaa tunnustamista ja tunnistamista Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa.

Tavoitteeseen pyritään tuottamalla malli opiskelija-aktiivina toimimisen opinnollistamista varten ja tarkoituksena on, että se otettaisiin käyttöön Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa.

4.2 Benchmarking

Benchmarking on kehittämismenetelmä, jonka avulla pyritään systemaattiseen tiedonkeruuseen sekä oman toiminnan parantamiseen ja muihin samankaltaisiin toimintoihin vertailemiseen. Laatukeskuksen määritelmän mukaan tavoitteena on saada hankittua tietoa ja taitoja, joiden avulla voidaan muuttaa tehokkaasti omaa toimintaa paremmaksi. (Laine ym. 2001, 6.) Benchmarking on muilta oppimista, niissä asioissa, joissa voidaan tunnistaa heidän käytäntöjen olevan parempia verrattuna omiin käytäntöihin (Tuominen 1993, 15). Menetelmä toimii parhaiten silloin, kun haetaan ja mallinnetaan uusia toimintatapoja tai uudistetaan radikaalisti olemassa olevia prosesseja. Yksityiskohtaiseen prosessien vaiheiden kehittämiseen benchmarking puolestaan ei ole paras mahdollinen menetelmä. (Laine ym. 2001, 23).

Menetelmän historia johtaa Japaniin, jossa se on kehitetty laadun parantamisen menetelmäksi. Länsimaihin menetelmän on tuonut Rank Xerox, joka on toteuttanut ensimmäiset benchmarking-prosessinsa vuonna 1976. (Tuominen 1993, 16.) Toisaalta benchmarkingin voidaan ajatella lähteneen paljon arkisemmista tilanteista. Kenties naapurin katto on pitänyt paremmin vettä kuin oma tai ehkä naapurin omenapuut on tuottaneet enemmän hedelmää kuin omat. Tämän kaltaisten asioiden huomaaminen on johtanut omien toimintatapojen pohtimiseen ja uusien toimintatapojen omaksumiseen. Myös liiketoiminnan kehittyttyä järjestelmälliseksi, ovat yritykset vertailleet omia prosesseja ja tuotteita toisten yritysten prosesseihin ja tuotteisiin. Tällainen vertailu, nykyisin benchmarkingina tunnettu toimintatapa, on ollut edellytys sille, että yrityksellä on mahdollisuus pärjätä jatkuvasti kehittyvässä yhteiskunnassa. (Stapenhurst, 2009. 7.)

Benchmarking tapoja voidaan jaotella tyylin ja kontekstin mukaan erilaisiin ryhmiin. Tunnetuimpia benchmarking-tyyppejä on strateginen-benchmarking, suorituskyky-benchmarking sekä prosessi-benchmarking (Tuominen 1993, 18). Edellä mainittujen lisäksi voidaan tunnistaa myös kilpailija-benchmarking, kahdenvälinen-benchmarking, ryhmä-benchmarking ja jopa tunnuslukuvertailu voidaan nähdä benchmarking menetelmänä. Tässä kehittämistyössä käytetään menetelmänä prosessi-benchmarkingia, sillä se on tapa, jonka avulla voidaan selvittää, miten jokin toiminta suoritetaan toisaalla. Tämä benchmarking tapa mahdollistaa nopeasti näkyvät kehitysaskleet. (Laine ym. 2001, 8–9).

4.3 Benchmarking-prosessi

Benchmarking-prosessi toteutettiin tarkastelemalla muutamien ammattikorkeakoulujen opiskelija-aktiiveille suunnattuja opintojaksoja. Menetelmä perustuu osapuolten väliseen luottamukseen (Hotanen ym. 2001, 12), minkä takia päätin käydä tarkentavat keskustelut sähköpostitse sekä puhelimitse ensisijaisesti opiskelijakuntien asiantuntijoiden ja hallitusten puheenjohtajien kanssa. Tämän lisäksi keräsin ajatuksia ja kokemuksia opintojaksojen toimivuudesta ammattikorkeakoulujen henkilökunnalta, lähtökohtaisesti sellaisilta henkilöiltä jotka ovat vastuussa kyseisistä opintojaksoista.

Benchmarking-prosessi muodostuu viidestä oleellisesta vaiheesta, jotka ovat:

1. kehityskohteen valinta
2. benchmarking projektin suunnittelu
3. toteutus
4. vertailu
5. vakiinnuttaminen.

Kehityskohteen valinta oli tunnistettu tilaajan puolesta jo aiemmin, mutta organisaatiossa ei ollut löytynyt tekijää prosessin toteuttamiselle. Tämä vaihe oli siis käytännössä jo tehty puolestani, kun aloitin kehittämistyön.

Benchmarking-projektin suunnittelun aloitin keskustelemalla ensin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opetuksen kehityspäällikön kanssa. Keskustelun myötä selkiytyi monta asiaa, jotka vaikuttaisivat toteutus- ja vertailuvaiheisiin. Suunnittelua tehtiin myös yhdessä opinnäytetyön tilaajan kanssa ja selvitettiin muun muassa tarpeita, resursseja sekä prosessin aikataulua.

Toteutusvaiheessa on tärkeää selvittää ensin oman kehitettävän prosessin nykytila, kuvata se sekä analysoida sitä (Hotanen ym. 2001, 15). Nykytilan selvittämiseksi päätin toteuttaa kyselyn Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijavastaaville, jossa kysyin koulutusten nykyisiä käytänteitä opiskelija-aktiivitoiminnasta opintopisteiden myöntämiselle. Kuten luvussa 2.2 todettiin, on Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa jokaisella koulutuksella omat käytänteet ja jopa koulutusten sisällä saattaa olla eroavaisuuksia toimintatavoissa.

Vertailuprosessi alkoi siitä, että kartoitin ensin valtakunnallista tilannetta opiskelija-aktiivina toimimisen opinnollistamisesta. Toteutin tämän vaiheen kysymällä yleisesti, jo olemassa olevassa pikaviesti ryhmäkeskustelussa, kaikkien suomalaisten ammattikorkeakoulujen opiskelijakuntien toimijoilta kokemuksia opiskelija-aktiivina toimimisen opinnollistamisesta sekä heidän ammattikorkeakoulunsa toimintatapoja. Keskustelu oli avointa ja keskustelun osallistujat olivat tietoisia siitä, että käytän saamaani tietoa osana kehittämistyötä. Tämän jälkeen valitsin tarkempaan benchmarking-prosessiin niiden ammattikorkeakoulujen mallit, joista sain konkreettisesti lisätietoa. Konkreettisella lisätiedolla

tarkoitan suoraa linkkiä ammattikorkeakoulun sivuille, josta selviää mitä opintojaksot tai opintojaksot pitävät sisällään, tai vastaava tieto muuten toimitettuna.

4.4 Benchmarking esikuvien mallien esittely

Edellä mainituilla perusteilla benchmarking-prosessiin esikuviksi valikoituivat Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, Laurea-ammattikorkeakoulu, Turun ammattikorkeakoulu sekä Lapin ammattikorkeakoulu.

Valitsin useamman benchmarking esikuvan, jotta voin tarkastella mahdollisimman montaa erilaista mallia opiskelija-aktiivina toimimisen opinnollistamisesta ja näin luotua parhaan mahdollisen mallin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun käyttöön. Lähetin sähköpostitse kysymyksiä benchmarking-esikuva opiskelijakuntien hallitusten puheenjohtajille sekä opiskelijakuntien asiantuntijoille, jotka vastaavat pääasiassa opiskelijakunnan edunvalvonta työstä. Kysymyksillä tavoitteenani oli saada lisää tietoa kyseisen ammattikorkeakoulun opintojaksomallista ja kokemuksia sekä opiskelijanäkökulmasta että arvioijanäkökulmasta.

Analysointini kunkin esikuvan mallista perustuu ammattikorkeakoulun virallisilta nettisivuilta löytyvään tietoon opiskelija-aktiiveille suunnatuista opintojaksoista, muuhun opiskelijakunta toimijoilta saatuihin tiedonantoihin opintojaksoista sekä sähköpostitse ja puhelimitse käytyihin tarkentaviin keskusteluihin opiskelijakuntien asiantuntijoiden sekä hallitusten puheenjohtajien kanssa heidän kokemuksistaan liittyen ammattikorkeakoulunsa toimintamalliin.

4.4.1 Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Haaga-Helia ammattikorkeakoulun mallin analysointi perustuu Haaga-Helia ammattikorkeakoulun nettisivuilta löytyvään Opiskelijoiden yhteiskunnallinen toiminta –opintokokonaisuuden kuvaukseen, sekä Haaga-Helia ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Helgan vuoden 2020 hallituksen puheenjohtaja lida Tervon kanssa sähköpostitse käytyyn keskusteluun.

Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa vapaasti valittavina opintoina 15 opintopisteen opintokokonaisuus nimeltään

opiskelijoiden yhteiskunnallinen toiminta. Tähän opintokokonaisuuteen kuuluu kolme opintojaksoa jotka ovat kaikki viiden opintopisteen laajuisia.

Opintojaksot ovat:

1. Yhteiskunnallinen toiminta 1
2. Yhteiskunnallinen toiminta 2
3. Yhteiskunnallinen toiminta 3

Opintokokonaisuuden osaamistavoitteet on jaettu kolmeen tasoon ja opiskelijan tulee itse tunnistaa osaaminen ja huolehtia, että osaa myös auki kirjoittaa sen oppimispäiväkirjaan. Tasojen osaamistavoitteet muuttuvat vaativammiksi, kun opiskelija-aktiivi etenee toiminnassa. Opintokokonaisuuden sisällön kuvauksessa listataan, mitä erilaisia taitoja opiskelija voi oppia suorittaessaan nämä opintojaksot. Taitoja tunnistetaan olevan mm. kokoustekniikka, neuvottelu- ja esiintymistaidot, verkostojen hallinta, vaikuttamistyö, johtaminen, järjestön taloudenhallinta, ammatillinen kasvu ja kehittyminen sekä työelämävalmiuksien kehittäminen. Tavoitteiden toteutumista arvioi opintojakson arvioija. (Haaga-Helia ammattikorkeakoulu.)

Valtaosa näistä opinnoista kuvataan suoritettavan luottamustoimissa, joista esimerkkejä on listattu opintokokonaisuuden opiskelijan ajankäyttö – osiossa. Opinnot voi suorittaa osallistumalla opiskelijayhdistys- tai opiskelijakuntatoimintaan tai toimimalla opiskelijaedustajana. Toiminnan erilaisia osa-alueita on myös lueteltu, sekä arvioitu kuinka paljon työtunteja näiden suorittamiseen voidaan olettaa kuluvan. (Haaga-Helia ammattikorkeakoulu.)

Opintojaksojen opiskelumuotoina on itsenäinen työskentely, projektityöskentely, ohjaus- ja reflektiokeskustelut, koulutuksiin/kokouksiin/työryhmiin osallistuminen sekä oppimispäiväkirja ja tuntikirjanpito. Opintojakson arvioijana toimii Haaga-Helian opiskelijakunta Helgan edunvalvonnan ja vaikuttamisen asiantuntija. Tervon mukaan opiskelijat hakevat pisteitä vuosittain n. 200, joten mallin ajatellaan olevan toimiva. (Tervo 2020.)

Opintokokonaisuus on ollut käytössä Tervon (2020) mukaan jo ainakin viisi vuotta ja päivittämiselle ei olla nähty tarvetta, sekä opiskelijakunta että ammattikorkeakoulu ovat tyytyväisiä malliin. (Tervo 2020.)

4.4.2 Laurea-ammattikorkeakoulu

Laurea-ammattikorkeakoulun mallin analysointi perustuu Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Laureamkon nettisivuilta löytyvään opintopisteiden hakeminen –sivun ohjeistukseen, sekä Laureamkon ohjauksen, toimijoiden ja kv-asioiden asiantuntija Janne Silajärven kanssa sähköpostitse käytyyn keskusteluun ja Laureamkon vuoden 2020 hallituksen puheenjohtaja Miisa Tervan kanssa puhelimitse käytyyn keskusteluun.

Laurea-ammattikorkeakoulussa opiskelijan on mahdollista suorittaa 5 – 35 opintopistettä osallistumalla opiskelijatoimintaan. Nämä opintopisteet tunnustetaan osaksi opiskelijan tutkintoa ja sijoitetaan vapaasti valittaviin opintoihin, opintopisteet voidaan sijoittaa myös suoritettavan tutkintolaajuuden lisäksi. Tämä tarkoittaa sitä, että mikäli opiskelijan suorittaman tutkinnon laajuus on 210 opintopistettä, jonka lisäksi hän suorittaa kaikki mahdolliset opiskelijatoiminnan opintojaksot, voidaan hänen merkata suorittaneen 245 opintopistettä vaikka tutkinnon laajuus onkin pienempi.

Opiskelijan on mahdollista suorittaa opiskelijatoimintaan osallistumalla seuraavat 5 opintopisteen laajuiset opintojaksot.

Yhteisöllinen vaikuttaja –moduuli:

1. Jäsenpalvelut opiskelijatoiminnassa
2. Viestintä opiskelijatoiminnassa
3. Tapahtumien järjestäminen opiskelijatoiminnassa
4. Tuutorointi

Tulevaisuuden johtaminen –moduuli:

1. Johtaminen opiskelijatoiminnassa
2. Vaikuttaminen opiskelijatoiminnassa
3. Projektinhallinta opiskelijatoiminnassa

Jokaisella opintojaksolla on omat tavoitteensa ja lisäksi kummassakin moduulissa on yleiset tavoitteet. (Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Laureamko.)

Opintopisteet saadaksesen opiskelijan tulee laatia portfolio, jossa hän kuvaa tekemiään asioita sekä saavutettuja osaamistavoitteita. Yhdellä portfolioilla on mahdollista hakea opintopisteitä useammasta opintojaksosta. Portfolion laadittuaan opiskelija tekee Laureamkon nettisivuilla osaamismerkkihakemuksen hakemiinsa osaamismerkkeihin, eli opintojaksoihin. Hakemuksen jättämisen

jälkeen näyttöryhmä arvioi opiskelijan hakemuksen ja hyväksyy sen tai tarvittaessa pyytää lisäyksiä portfolioon. Tämän jälkeen opintopisteet kirjataan opiskelijalle ja opiskelija saa lisäksi Laurean osaamismerkkin, joka on voimassa viisi vuotta myöntämisaikakohdan jälkeen. (Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Laureamko.)

Hakemukset arvioivat näyttöryhmäksi kutsuttu ryhmä, johon kuuluu opiskelijakunnan eli Laureamkon asiantuntia, opiskelija-aktiivimoduulien moduulivastaava (palvelusuunnittelija) sekä yksi yliopettaja. Näyttöryhmä työskentelee Teams-työtilassa ja arvioi hakemuksia jatkuvasti pois lukien loma-ajat. Jokainen ryhmään kuuluva lukee portfoliot ja kirjoittaa muutaman kommentin Teams-työtilaan. Moduuli-vastaavaa, eli palvelusuunnittelijaa, prosessi työllistää hieman enemmän, sillä hänen tehtävä on kirjata suoritukset opiskelijoille ja toimittaa ryhmän antama palaute opiskelijalle. (Silajärvi 2020.)

Silajärven (2020) mukaan malli on selkeä opiskelija-aktiiveille sekä Laurea ammattikorkeakoulun henkilökunnalle. Esimerkiksi HOPS-keskusteluja käyvät opettajatuutorit osaavat tämän mallin myötä ohjata opiskelija-aktiivit ilmoittautumaan näille opintojaksoille ja epämääräisesti myönnettyistä pisteistä on voitu luopua. Malli on suunniteltu opiskelijakunnan ja ammattikorkeakoulun yhteistyönä. (Silajärvi 2020.) Myös Tervalan (2020) mukaan malli on pidetty niin opiskelija-aktiivien kuin korkeakoulun henkilökunnan näkökulmasta. Aiemmin Laurea-ammattikorkeakoulussa on ollut mahdollista suorittaa opiskelija-aktiivina jopa 45 opintopistettä, ja ennen kuin on luotu opintojaksoja, on opintopisteet myönnetty puhtaasti tuntikirjanpidon perusteella. Nykyinen malli toimii osaamisperustaisuus edellä ja tuntimääriä ei seurata. (Tervala 2020.)

Laurea-ammattikorkeakoulun malli on uudistettu keväällä 2020, joten kokemukset toimivuudesta ja opiskelijoiden vastaanotosta on suppeat. Silajärvi (2020) kuitenkin uskoo, että aiempiin vuosiin verrattuna useampi opiskelija-aktiivi hakisi uuden mallin mukaan opintopisteitä. Opintojaksojen osaamistavoitteet ovat nykyisin selkeät ja opintopisteiden hakeminen on tehty opiskelijalle selkeäksi. (Silajärvi 2020.)

4.4.3 Turun ammattikorkeakoulu

Turun ammattikorkeakoulun mallin analysointi perustuu saamaani opintojaksojen sisältöjen kuvauksiin (Liite 2) sekä Turun ammattikorkeakoulun opiskelijakunta – TUOn edunvalvonnan ja koulutuksen kehittämisen asiantuntija Marko Grönlundin kanssa sähköpostitse käytyyn keskusteluun.

Turun ammattikorkeakoulussa opiskelija-aktiiveille tarjotaan kolme opintojaksoa, jotka ovat nimeltään:

1. Yhteiskunnallinen kehittämis- ja vaikuttamistoiminta I
2. Yhteiskunnallinen kehittämis- ja vaikuttamistoiminta II
3. Yhteiskunnallinen kehittämis- ja vaikuttamistoiminta III

Kunkin Yhteiskunnallinen kehittämis- ja vaikuttamistoiminta, lyhennettynä YKV, opintojakson laajuus on 5 opintopistettä eli 133 työtuntia ja ne sijoitetaan vapaasti valittaviin opintoihin. Opintojaksoilla on tarkoitettu edettävän systemaattisesti ensimmäisestä aloittaen ja seuraavalle opintojaksolle edetäkseen vaaditaan hyväksytyä suoritusta edellisestä opintojaksosta. (Liite 2.)

Opintojaksot vastaavat sisällöltään, tavoitteiltaan ja oppimissisällöiltään toisistaan, mutta tarkoituksena on, että edetäkseen opintojaksolta seuraavalle tulee opiskelija-aktiivin edetä vaativampiin tehtäviin, jossa opiskelijan rooli on vastuullisempi ja tavoitteellisempi. Opintojaksojen sisältö osuudessa on kullakin opintojaksolla kuvattu, minkälaisissa tehtävissä opiskelijan tulee toimia, suorittaa opintojakson. (Liite 2.)

Opintojakson suorittaakseen opiskelijan tulee laatia opintojakson alussa suunnitelma kurssin suorittamiseksi sekä pitää päiväkirjaa tai kirjoittaa muistiinpanoja tehtävistään ja oppimisestaan peilaten ennakkosuunnitelmaan (tulee sisältää mm. tehtävä, ajankohta, työtunnit, oppiminen). Lisäksi opiskelija laatii oppimistehtävän, mikä voi olla raportti, blogi tai portfolio. Oppimistehtävässä opiskelijan tulee konkreettisin esimerkein ja pohdinnoin kuvata mihin toimintaryhmään on osallistunut, eritellä luottamustehtävänsä tai tiimin tärkeimmät tavoitteet, toimintatavat ja saavutukset sekä osoittaa saavuttaneensa opintojaksokohtaiset tavoitteet. Näiden lisäksi YKV I opintojaksoa suorittavan opiskelijan tulee osallistua opiskelijakunnan järjestämään aloitustilaisuuteen sekä toiseen koulutustilaisuuteen. Opintojakson arviointiasteikko on hyväksyty/hylätty

ja arvioinnin suorittaa opiskelijan koulutussektorin nimetty vastuupettaja. Turun ammattikorkeakoulussa sektoreita on tekniikka ja liiketoiminta, terveydenhoito sekä taideakatemia. (Grönlund 2020.)

Grönlundin (2020) mukaan opiskelijakunnan tietoon ei ole tullut, että opintojakson arviointi työllistäisi arvioijia liikaa. Opintojaksot on toteutettu yhteistyössä ammattikorkeakoulun ja opiskelijakunnan kanssa, eikä edellisenä vuonna käytyjen keskustelujen perusteella ole noussut tarpeita opintojaksojen muuttamiseksi. (Grönlund 2020.)

4.4.4 Lapin ammattikorkeakoulu

Lapin ammattikorkeakoulun mallin analysointi perustuu valokuvana (Liite 3) saatuun opintojaksokuvaukseen, josta ilmenee Vertaisohjaus ja Yhteisövaikuttaminen opintojakson tavoitteet ja sisältö, sekä Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta ROTKOn palvelukoordinaattori Niina Piispanen kanssa käytyihin keskusteluihin sähköpostitse ja puhelimitse.

Lapin ammattikorkeakoulussa on yksi opintojakso, nimeltään Vertaisohjaus ja Yhteisövaikuttaminen, mikä on mahdollista suorittaa eri tavoin:

1. toimimalla opiskelijatuutorina
2. osallistumalla opiskelijajärjestö- tai työryhmätoimintaan
3. osallistumalla laatutyöhön.

Opiskelija-aktiivi voi suorittaa joko 5 opintopistettä (135 oppituntia) tai 10 opintopistettä (280 oppituntia) tämän opintojakson avulla ja nämä opintopisteet sijoitetaan vapaasti valittaviin opintoihin kokonaisuudessaan. Prosessissa päävastuu on opiskelijalla itsellään. Opiskelijan tulee kirjata työtunnit päiväkirjaan ja laatia lopuksi loppuraportti, jossa auki kirjoitetaan, minkälaista osaamista opiskelija on saanut toimiessaan opiskelija-aktiivina. (Piispanen 2020.)

Päiväkirjat tarkistavat ensin tuutoreiden osalta oman alan tuutorvastaavat, opiskelijakunta ja -yhdistys toimijoiden osalta oman organisaation puheenjohtaja ja laatutyöhön osallistuneiden osalta opiskelijakunta. Esitarkastuksen jälkeen opiskelija-aktiivi toimittaa itse allekirjoitetun päiväkirjan oman koulutusohjelmansa opolle, joka tarkistaa oikeellisuuden ja merkitsee suorituksen opinto-rekisteriin. (Piispanen 2020.)

Prosessia ei pidetä kuormittavana arvioijien eikä opiskelija-aktiivien näkökulmasta. Opojen työkuormaa helpottaa se, että päiväkirjat on tarkastettu ja allekirjoitettu etukäteen sellaisen henkilön toimesta, joka pystyy arvioimaan päiväkirjan oikeellisuuden. Piispanen (2020) mielestä toimintamalli on kevyt ja toimiva. (Piispanen 2020.)

5 TOIMENPIDE JA TUOTOS

5.1 Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun mallin rakentaminen

Kehittämisen prosessin toimenpiteenä luodaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle malli, jonka mukaan opiskelija-aktiiveille jatkossa myönnettäisiin opintopisteitä. Malli on muodostunut benchmarking prosessin tuotoksena, jossa on tarkasteltu eri ammattikorkeakoulujen malleja ja pyritty löytämään Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelija-aktiivitoimintaan parhaiten sopiva ratkaisu. Benchmarking prosessissa tarkasteltiin mallien selkeyttä ja toimivuutta sekä opiskelijanäkökulmasta että ammattikorkeakoulun näkökulmasta. Opintojaksojen määrä ja niiden sisältö muodostuvat benchmarking prosessin tuotoksena.

Kriteerit, minkä perusteilla loin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun mallin, muodostuivat kysymyksistä, joita esitin opiskelijakuntien edustajille. Lähetin valitsemilleni benchmarking esikuvien opiskelijakunnille seuraavat kysymykset sähköpostitse:

- Miten korkeakoulunne on vastaanottanut tämän, että teillä voi suorittaa (X määrän) opintopisteitä aktiivitoiminnassa?
- Sijoittuuko nämä kaikki vapaasti valittaviin opintoihin?
- Mitä arviointiin vaaditaan opiskelijalta?
- Kuka arvioi?
- Työllistääkö arviointi kuinka paljon?
- Onko kaikkien alojen opiskelijoilla yhdenvertainen asema suorittaa nämä opinnot?
- Minkälainen vastaanotto opiskelijoilla on ollut opinnollistamis prosessiin?
- Ja ennen kaikkea, koetaanko teillä (opiskelijakunnassa) sekä (ammattikorkeakoulussa) että tämä on hyvä toimintamalli?

Kysymysten muotoilut vaihtelivat vähän, sillä kohdensin kysymykset kullekin opiskelijakunnalle perustuen ennakkotietoihini heidän mallista. Näiden kysy-

mysten perusteella sain kattavia vastauksia sähköpostitse ja kahden eri opiskelijakunnan edustajien kanssa kävin myös tarkentavia puhelinkeskusteluja. Puhelinkeskusteluissa opiskelijakunnan edustaja kertoi henkilökohtaisia kokemuksiaan ja kävimme myös tarkemmin läpi, mitä opiskelijan odotetaan tuottavan saadakseen opintopisteet.

Merkittävänä tietona pidin sitä, onko opiskelija-aktiivitoiminnan opinnollistamisen malli opiskelijakunnan ja ammattikorkeakoulun näkökulmista hyviä ja toimivia. Lisäksi oleellista oli tietää, mitä opiskelijan tulee tehdä saadakseen opintopisteet ja kuka on vastuussa opintojen arvioinnista. Korkeakoulun näkökulmasta oleellinen tieto on myös, kuinka paljon arviointi työllistää arvioijaa.

Benchmarking prosessin myötä syntyi malli Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle, mikä on kolmesta opintojaksosta koostuva moduuli. Opiskelijatoiminta on Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa monipuolista ja opiskelijat voivat toimia erilaisissa tehtävissä opiskelijaedustuksesta aina valtakunnalliseen opiskelijavaikuttamiseen asti. Jokaisessa tehtävässä on aina mahdollisuus oppia uutta, jonka takia näen 20 opintopisteen kokonaisuuden olevan perusteltu laajuus opiskelija-aktiivitoiminnan opinnollistamiseen.

Moduulin voidaan nähdä toimivan niin sanottuna vapaavalintaisten opintojen polkuna. Opiskelija voi siis suorittaa halutessaan kaikki vapaasti valittavat opinnot osallistumalla opiskelijatoimintaan. On kuitenkin tärkeää, että opiskelija-aktiivina toimiminen ei poissulje opiskelijalta mahdollisuuksia suorittaa muita opintoja täydentäviä vapaasti valittavia opintoja. Tähän ratkaisuksi esitän samaa toimintatapaa, mikä on käytössä Laurea-ammattikorkeakoulussa, opiskelijatoiminnassa suoritettavat opintopisteet voi tulla tutkinnon opintopisteiden lisäksi. Tämä tarkoittaa sitä, että mikäli opiskelija suorittaa 210 opintopisteen laajuista tutkintoa ja hän valitsee vapaasti valittaviin opintoihin jotain opintoja jotka tukevat hänen suorittamaa tutkintoa, voi hän silti suorittaa opintopisteitä opiskelijatoiminnassa. Opiskelija suorittaisi tällöin 210 opintopisteen laajuisen tutkinnon + esimerkiksi 10 opintopistettä opiskelijatoiminnassa, jolloin hänen tutkintotodistukseen merkittäisiin yhteensä 220 opintopistettä.

5.2 Opiskelijatoiminta, 20 opintopistettä

Moduuli nimeltään opiskelijatoiminta, koostuu kolmesta tämän opinnäytetyön tuloksena syntyneestä, viiden opintopisteen laajuisesta opintojaksosta (Taulukko 2). Lisäksi tähän moduuliin sijoitetaan jo olemassa oleva tutor-toiminnan opintojakso, joka on myös viiden opintopisteen laajuinen. Tämä moduuli sijoitetaan yhteisten opintojen koulutusyksikköön.

Moduulin tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa tunnistaa ja sanoittaa oman osaamisen kehittymisen
- osaa toimia rakentavasti erilaisissa ryhmä- ja tiimityöskentely tilanteissa
- ymmärtää vertaistoiminnan merkityksen
- osaa vastaanottaa ja antaa kehittävästä palautetta
- osaa yleiset kokouskäytänteet ja päätöksenteon menettelyt
- osaa toimia tavoitteellisesti edustamansa organisaation hyväksi ja kehittää sen toimintaa
- osaa kuvata yhdistystoiminnan merkitystä yhteiskunnassa.

Sekä moduulin että sen sisältävien opintojaksojen osaamistavoitteet perustuvat työelämätaimoihin, joita toiminnassa opitaan ja jotka ovat merkittävää substanssiosaamista työyhteisöissä menestymisen näkökulmasta.

Opintojaksoilla ei vaadita edeltävää osaamista, eikä opiskelijan ole pakko suorittaa kaikkia moduulin opintojaksoja. Opintojaksojen arvioinnin lähtökohtana on osaamisperustaisuus. Osaamisperustaisuudessa merkittävää on osaaminen sekä sen tunnistaminen, tunnustaminen ja osoittaminen. Oppiminen nähdään kokonaisvaltaisena prosessina, eikä se rajoitu vain koulutusjärjestelmässä totuttuun formaaliin oppimiseen. Osaamista voidaan hankkia sekä kehittää monilla elämän osa-alueilla. (Laajala 2019, 443)

Oppiminen opiskelijatoiminnassa on yksilöllistä, jonka takia on vaikeaa määrittää kuinka monta tuntia opiskelijan olisi tehtävä työtä oppiakseen tietyt asiat. Opiskelijatoiminnassa työtunteja kertyy helposti todella paljon, joten yleisesti tunnistettu 1 opintopiste tarkoittaa 27 työtuntia ei myöskään ole ideaali vastamaan opiskelijan oppimista toiminnassa. Toinen opiskelija voi oppia paljon esim. puolessa vuodessa, kun toinen opiskelija ei pääse samalle osaamisen tasolle kahden vuoden aikana.

Opintojaksojen nimien tulee olla opintojaksolla vaadittavaa osaamista kuvaavia, jotta myöhemmin on helpompaa osoittaa, minkälaista osaamista opiskelija on korkeakouluopintojensa aikana hankkinut. Tällä perusteella olen nimennyt opintojaksojen nimet seuraavasti:

1. Opiskelijayhteisön edustaminen ja kehittäminen
2. Paikallinen vaikuttaminen ja johtaminen
3. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja johtaminen

Taulukko 2. Opiskelijatoiminta moduuli

Opiskelijatoiminta, 20op			
Opiskelijayhteisön edustaminen ja kehittäminen, 5 op	Paikallinen vaikuttaminen ja johtaminen, 5 op	Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja johtaminen, 5 op	Tutorointi, 5 op

Opintojaksojen ja moduulin sisällöt on luotu vastaamaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun ohjeistuksia opintojaksojen ja moduulien sisällöistä (liite 4).

5.2.1 Opiskelijayhteisön edustaminen ja kehittäminen

Opiskelijayhteisön edustaminen ja kehittäminen opintojaksolla opiskelija tutustuu opiskelija-aktiivitoimintaan ja vaikuttamiseen yleisesti. Opiskelija voi toimia esimerkiksi opiskelijaedustajana, opiskelijakunnan edustajiston jäsenenä tai paikallisen opiskelijayhdistyksen hallituksessa.

Opintojakson osaamistavoitteet ovat seuraavat:

- Osaat toimia johdonmukaisesti edustamasi ryhmän tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Osaat arvioida ja kehittää omaa sekä yhteisösi toimintaa.
- Osaat toimia yhteisösi kehittäjänä.
- Osaat toimia yhteistyökykyisesti monialaisessa ryhmässä.
- Osaat kehittää ja ylläpitää omia verkostojasi.
- Osaat toimia yhdistys- ja järjestötoiminnan perusteiden mukaisesti.

Opintojakson sisältö johdattelee siihen, minkälaisia tilanteita opiskelijalle voi tulla vastaan edustaessaan ja pyrkiessään kehittämään yhteisöään. Sisältö kuvattuna kysymysmuodossa:

- Miten opiskelija voi vaikuttaa korkeakoulun toimintaan?
- Minkälaisissa toimielimissä opiskelijat voivat vaikuttaa?
- Miten yhteisösi toimintaa voi kehittää?
- Miten kokouksiin valmistaudutaan ja miten niissä toimitaan?
- Miten toimit tavoitteellisesti luottamustehtävässasi?
- Millaisia vastuita ja velvoitteita luottamustehtävät tuovat?

5.2.2 Paikallinen vaikuttaminen ja johtaminen

Paikallinen vaikuttaminen ja johtaminen opintojaksolla opiskelija toimii luottamustehtävässä, jossa hänen vastuullaan on jokin isompi kokonaisuus. Opiskelija toimii jonkin ryhmän johtajana ja huolehtii paikallisesti vaikuttamisesta tai opiskelijoiden edunvalvonnasta. Opiskelija tietää laajasti, minkälaista opiskelijatoimintaa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa on ja osaa määritellä, miten ne eroavat toisistaan. Lisäksi hän osaa määritellä minkälaisissa toimielimissä opiskelijaedustajia toimii paikallisesti ja minkälaisiin asioihin he voivat vaikuttaa. Opiskelija voi toimia esimerkiksi paikallisen opiskelijayhdistyksen puheenjohtajana, opiskelijakunnan edustajiston puheenjohtajana, opiskelijakunnan hallituksessa tai opiskelijakunnan hallituksen varapuheenjohtajana.

Opintojakson osaamistavoitteita on:

- Osaat toimia oma-aloitteisesti ja vastuullisesti edustamasi yhteisön tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Osaat toimia johdonmukaisesti kehittääksesi edustamaasi organisaatiota.
- Osaat selittää luottamustoimesi merkityksen.
- Osaat kuvata oman toimintasi merkityksen edustamasi organisaation toiminnalle.
- Osaat käyttää monipuolisesti erilaisia ongelmanratkaisun menetelmiä kehittääksesi organisaatiosi toimintaa.
- Osaat esitellä suomalaisten ammattikorkeakoulujen opiskelijakunta- ja yhdistystoimintaympäristön.
- Osaat toimia vaativissakin tehtävissä omalla toiminta-alueellasi.

Opintojakson sisältöön olen pyrkinyt kuvaamaan erilaisia opiskelija-aktiiville vastaan tulevia tilanteita. Sisältö kuvattuna kysymysmuodossa:

- Mitä paikallisia järjestöjä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa toimii ja miten ne eroavat toisistaan?
- Miten paikallisyhdistyksen toiminta eroaa opiskelijakunnan toiminnasta?
- Miten kokousta johdetaan?
- Miten paikallinen ja valtakunnallinen opiskelijatoiminta eroavat toisistaan?
- Miten paikallisyhdistysten toimintaa tuetaan?
- Miten vapaaehtoisia motivoidaan?
- Kuinka laaditaan budjetti?

5.2.3 Valtakunnallinen vaikuttaminen ja johtaminen

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja johtaminen opintojaksolla opiskelijan kokonaisvastuulla on edeltävään opintojaksoon verrattuna laajempi organisaatio. Opiskelija vastaa luottamustehtävässään organisaation hallinnosta, toiminnan organisoinnista ja kehittämisestä sekä ihmisten johtamisesta. Luottamustehtävä voi olla esimerkiksi opiskelijakunnan hallituksen puheenjohtajana toimiminen tai valtakunnallisen opiskelijajärjestön hallituksessa tai puheenjohtajistossa toimiminen.

Opintojakson osaamistavoitteet:

- Osaat esitellä edustamasi organisaation toimintaa laajasti.
- Osaat kuvata paikallista ja valtakunnallista vaikuttamistoimintaa sekä päätöksentekoa.
- Toimit edustamasi organisaation tavoitteiden mukaisesti.
- Osaat arvioida ja kehittää tavoitteellisesti organisaation toimintaa.
- Osaat kuvata erilaisia johtamistyyplejä sekä tunnistat vahvuuksiasi ja kehittämiskohteitasi johtajana.
- Osaat toimia rakentavasti vaativissakin tehtävissä.
- Osaat suunnitella ja toteuttaa organisaation toimintaa tuloksellisesti.
- Osaat toteuttaa vaikuttamistyötä tavoitteellisesti.
- Hallitset kokouskäytännöt hyvin ja osaat tuottaa kokousasiakirjoja.
- Osaat raportoida omasta sekä organisaation toiminnasta.

Opintojakson sisältö kuvaa, minkälaista tietotaitoa opiskelijalle kehittyy opiskelija-aktiivina vastuullisessa luottamustehtävässä. Sisältö kuvattuna kysymysmuodossa:

- Millaisia vaikuttamisen väyliä opiskelijaliikkeellä on valtakunnallisesti, entä kansainvälisesti?
- Kuinka johdetaan ja motivoidaan vapaaehtoisia?
- Millaista on hyvä johtajuus?

- Millaista on toimia esimiehenä?
- Kuinka suunnitellaan kestäväää sekä tavoitteellista vaikuttamistoimintaa opiskelijaliikkeessä?

5.2.4 Suorittaminen ja arviointi

Osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa on tärkeää, että prosessiin osallistuu henkilöitä, jotka tuntevat toimintaympäristön sekä henkilöitä, joilla on valmiudet tunnistaa hankittua osaamista ja arvioida sitä. Toiminta varmin ja käytännöllisin malli on benchmarking-prosessin perusteella Laurea-ammattikorkeakoulun käytössä olevan malli. Laurea-ammattikorkeakoulussa opiskelijatoiminnan opinnot perustuvat osaamiseen ja osaamisen kehittymiseen, tunti-kirjanpitoa ei vaadita lainkaan. Opintojen suorittaminen tapahtuu opiskelijatoiminnassa ja arviointia varten opiskelija tuottaa portfolion. Portfolion avulla opiskelija pystyy näyttämään osaamisensa monipuolisesti ja tuomaan ilmi opintojaksojen osaamistavoitteiden saavuttamisen parhaaksi näkemällään tavalla. Opiskelija voi tuottaa portfolion joko yhtä opintojaksoa varten tai sisällyttää siihen kaikkien moduulin opintojaksojen osaamistavoitteiden osoittamisen.

Arvioinnin toteuttaisi arviointiryhmä, jossa olisi edustettuna Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun henkilökunta riittävässä mittakaavassa. Benchmarkauksen perusteella Laurea-ammattikorkeakoulun kolmesta henkilöstä koostuva arviointiryhmä on koettu riittävän laajana, jotta tarvittavat palautteet saadaan kerättyä ketterästi. Laurea-ammattikorkeakoulun hyväksi todettujen käytänteiden perusteella arviointiryhmässä tulisi olla asiantuntija opiskelijakunnasta, sillä he ovat lähimpänä opiskelija-aktiivitoimintaa ja pystyvät siten arvioimaan osaamistavoitteiden saavuttamista. Lisäksi arviointiryhmään Laurea-ammattikorkeakoulussa kuuluu opiskelija-aktiivimoduulien moduulivastaava (palvelusuunnittelija) sekä yksi yliopettaja. Tämän esimerkin mukaisesti Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun arviointiryhmään kiinnitettäisiin kaksi opettajaa, joilla on kiinnostusta ja tietotaitoa arvioida opiskelijatoiminnan suorituksia. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa koulutetaan esimerkiksi yhteisöpedagogeja, joiden työkenttään opiskelijatoiminnan kaltainen järjestötoiminta kuuluu, joten ainakin tämän alan opettajakunnalla on kyky arvioida opiskelijatoiminnan suorituksia. Arviointiryhmä sopisi keskenään työnjaosta, esimerkiksi siitä, kenen vastuulla on merkitä suoritukset opiskelijoille.

Tämän enempää en pysty määrittämään arviointiryhmän kokoonpanoa. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa tiedetään parhaiten henkilöstöresurssit ja arvioinnin kannalta oleelliset henkilöt. Suosittelen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijatoiminnan opintoja arvioivan arviointiryhmän toimimaan Laurea-ammattikorkeakoulun esimerkin mukaisesti, jossa suorituksia arvioidaan jatkuvasti, pl. loma-ajat. Arviointiryhmän työalustaksi riittävän monipuolinen ja toiminta varma valinta on Teams. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa on hyviä kokemuksia ja riittävästi kokemusta Teams-työalustan käyttämisestä, lisäksi Laurea-ammattikorkeakoulussa se on koettu hyväksi alustaksi opintojaksojen arvioinnin toteuttamiseen.

Opiskelijatoiminta moduulin opintojaksot arvioidaan hyväksyty/hylätty periaatteella, kuten kaikissa benchmarking esikuva ammattikorkeakouluissakin arvioidaan. Numeerinen osaamisen arviointi ei ole tarpeellista opintojen tarkoituksen kannalta ja kriteerit numeeriselle arvioinnille olisi monimutkaista määrittellä, kun kyseessä on osaamisperusteisesti arvioitavat opintojaksot. Jokainen opiskelija-aktiivi oppii toiminnan aikana paljon, joillekin oppi voi olla esimerkiksi se, että sen kaltainen toiminta ei ole häntä varten. Opiskelija-aktiivi kantaa oppimiaan asioita sekä luomiaan verkostoja mukanaan työelämään sekä kokonaisvaltaisesti elämässään.

6 ARVIOINTI JA POHDINTA

6.1 Tavoitteen toteutumisen arviointi

Opinnäytetyön tavoitteena oli yhdenmukaistaa opiskelija-aktiivitoiminnan opinnollistamisen prosessia, eli opintopisteiden myöntämistä, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa. Tavoitteeseen pyrittiin luomalla moduuli, jonka mukaisesti opintopisteet myönnettäisiin jatkossa kaikille Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelija-aktiiveille.

Tarve yhteiselle toimintamallille oli tunnistettu ainakin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan, opetuksen kehitys päällikön sekä opiskelijavastaavien keskuudessa. Kysyin palautetta moduulista ja opintojaksoista Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opetuksen kehitys päälliköltä, koulu-

tusalajohtajilta sekä opiskelijakunnan henkilökunnalta. Moduulin opintojaksojen nähtiin kertovan hyvin, minkälaista osaamista opiskelijatoimintaan osallistuminen tuottaa. Malli koettiin kaikkien mielestä hyvänä ja tarpeellisena uudistuksena, joka selkeyttää opintopisteiden myöntämistä opiskelija-aktiivina toimimisesta.

Tilaaajan on odotettu jo pitkään tuottavan kokonaisuus opintopisteiden yhdenmukaistamista varten, resurssipulan johdosta tätä ei ole kuitenkaan pystytty aikaisemmin toteuttamaan. Opinnäytetyö vastaa tilaaajan tarpeeseen ja on hyödyllinen myös Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle. Jotta opinnäytetyön tavoite voidaan saavuttaa, tulee opintojakso ottaa käyttöön ja ohjeistaa opiskelijavastaaville riittävän selkeästi, että jokaisella opiskelijalla tulee olla mahdollisuus suorittaa halutessaan koko moduuli osana vapaasti valittavia opintoja.

Henkilökunnan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa tulisi tunnistaa laajemmin opiskelijatoiminnan mahdollisuudet ja kannustaa opiskelijoita osallistumaan toimintaan opintojensa aikana. Sen lisäksi, että toiminnassa oppii tulevaisuuden kannalta merkittäviä taitoja, muodostuu siellä myös unohtamattomia muistoja ja matkaan jää elinikäisiä ystäviä.

6.2 Johtopäätökset

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa on monipuolisesti opiskelijatoimintaa ja opintopisteiden myöntäminen yhdenvertaistuu kaikille opiskelijoille uuden opiskelijatoiminta moduulin myötä. Opiskelija-aktiivitoiminnassa on mahdollisuus oppia valtavasti erilaisia työelämä ja työyhteisötaitoja, joiden tunnistaminen ja tunnustaminen ovat jatkossa yksiselitteisempiä uusien opintojaksojen ansiosta. Valmistuttuaan, opiskelija-aktiivina toimineen opiskelijan on myös helpompaa osoittaa toiminnassa hankkimansa osaaminen työnhaussa. Lisäksi uuden moduulin ja opintojaksojen myötä on mahdollista, että myös Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun henkilökunnan on helpompaa ymmärtää, mitä opiskelija-aktiivit luottamustehävissäään tekevät.

Vastaavaan tarkoitukseen on jo luotu opintojaksoja eri ammattikorkeakouluissa, joten benchmarking oli mielestäni hyvä valinta kehittämismenetelmäksi. Joissakin ammattikorkeakouluissa, kuten Laureassa tai Turussa, on ollut pitkään käytössä opintojaksot opiskelija-aktiiveille ja näitä opintojaksoja on aikojen saatossa kehitetty vastaamaan paremmin opiskelijoiden osaamiseen sekä arviointiprosessien mukauttamiseen. Kuten sanontakin kuuluu, pyörää on turhaa keksiä uudelleen. Otin siis vahvoja vaikutteita benchmarking esikuvilta luodessani mallia Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle. Opiskelijanäkökulman tuotoksesta ja sen toimivuudesta pystyin huomioimaan opiskelijakunta kaakon henkilökunnan kautta. Osa työntekijöistä on itse myös opiskelijoita tai hetki sitten valmistuneita. Heillä on paljon kokemusta opiskelija-aktiivina toimimisesta, joten he pystyivät arvioimaan, vastaako opintojaksojen osaamistavoitteet sitä osaamista, jota opiskelijatoiminnassa kertyy.

Tulevaisuudessa opintojakson toimivuutta on syytä tarkastella ja muokata sitä vastaamaan muuttuviin tarpeisiin. Kehittämistarpeen selvityksen yhteydessä tekemäni kyselyn vastauksista ilmeni selkeä huoli siitä, että opintopisteitä pyydetään nykyisin vähän kaikesta sekä siitä, että tutkinnoilla tavoitellaan tiettyä osaamista eikä opiskelija-aktiivitoiminnasta voi myöntää mielettömiä määriä opintopisteitä. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa tutkintoihin kuuluu 15 opintopisteen laajuinen osa vapaasti valittavia opintojaksoja, jonka näin olevan hyvä laajuus opiskelijatoiminnan opinnoille, tähän lisättiin vielä tutoroinnin opintojakso, jolla ei aiemmin ole ollut moduulia. Opintojaksojen nimistä voisi selvittää vielä tarkemmin, minkälaista osaamista se on opiskelijalle tuottanut, mutta tämä vaatisi useamman opintojakson. Opintojaksoja voisi tulevaisuudessa kehittää esimerkiksi yhteiskehittämisen menetelmällä. Kehittämiseen voisi tällöin osallistaa erilaisissa luottamustehtävissä toimineita opiskelija-aktiiveja, jotka voisivat antaa kokemuksensa myötä palautetta opintojaksojen osaamistavoitteisiin ja sisältöihin.

Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijatoiminnan opintojaksoista opiskelijat saavat opintosuorituksen lisäksi osaamismerkkin, jota he voivat käyttää esimerkiksi LinkedIn profiilissaan. Osaamismerkkien merkitys saattaa tulevaisuudessa kasvaa ja niiden käyttäminen lisääntyä, joten myös Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa kannattaa lähteä rohkeasti luomaan erilaisia osaamismerkkejä.

Yhdistys- ja järjestötoiminta on yksi yhteisöpedagogien työympäristöistä ja onkin tärkeää, että alan ammattilaiset osaisivat tunnistaa minkälaista osaamista opiskelija-aktiivina toimiminen tuottaa. Opiskelijatoiminta on yhteisöpedagogeille kuin työharjoittelua ja selkeä vahvuus työnhaussa. Mielestäni myös muiden alojen opiskelijoilla pitäisi olla yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua opiskelijatoimintaan opintojensa aikana, sillä jokaisessa työssä tarvitaan työelämä- ja työyhteisötaitoja.

Olisi myös mielenkiintoista kuulla, miten uusi prosessi opiskelijatoiminnan opintoihin integroimiseen vaikuttaa tulevaisuudessa opiskelija-aktiiviksi hakeutumiseen. Monella yhdistyksellä sekä opiskelijakunnalla on vuosi toisensa perään hankaluuksia saada innokkaita toimijoita hallitukseen ja edustajistoon. Jatkossa on kuitenkin helpompi osoittaa, miten ja kuinka paljon toiminnasta on mahdollista saada opintopisteitä. Toivottavasti tämän kehittämistyön tulokset ja toimenpiteenä syntyneet opintojaksot vaikuttavat positiivisesti moniin opiskelijatoiminnan haasteisiin.

LÄHTEET

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932.

Grönlund, M. 2020. Asiantuntija. Sähköpostiviesti 21.10.2020. Turun ammattikorkeakoulun opiskelijakunta – TUO.

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu s.a. Yhteiskunnallinen toiminta – organizational activity. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/yhteiskunnallinen-toiminta-organizational-activity?userLang=fi> [Viitattu 14.11.2020]

Haltia, P & Jaakkola, R. 2009. Osaaminen esiin – Näkökulmia tunnistamiseen ja tunnustamiseen. Puheenvuoroja 5/2009. Helsinki: Haaga-Helia ammattikorkeakoulu.

Hotanen, J., Laine, R. O. & Pietiläinen, S. 2001. Benchmarking-opas. Helsinki: Suomen Laatu keskus Koulutuspalvelut Oy.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. 2019. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu strategia 2020-2030. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.xamk.fi/wp-content/uploads/2020/01/Strategiaesite_2030.pdf [viitattu 20.10.2020].

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta s.a. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.opiskelijakuntakaakko.fi/> [Viitattu 19.11.2020]

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta. 2018. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan säännöt. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.opiskelijakuntakaakko.fi/wp-content/uploads/saeanen-noet2.pdf> [viitattu 25.10.2020]

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta s.a. Opiskelijakunta. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.opiskelijakuntakaakko.fi/opiskelijakunta/> [viitattu 12.11.2020].

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta s.a. Ongelmatilanteen ratkaisuprosessi. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.opiskelijakuntakaakko.fi/wp-content/uploads/Ongelmatilanteen-ratkaisuprosessi-VAL-MIS.pdf> [viitattu 12.11.2020].

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta s.a. Edunvalvonta. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.opiskelijakuntakaakko.fi/edunvalvonta/> [viitattu 12.11.2020].

Knaappila, T. 2016. Tämä on opiskelijakunta Kaakko – Mamkin ja Kyamkin opiskelijakunnat yhdistyvät. *Länsi-Savo* 20.4.2016. Verkkolehti. Saatavissa: <https://lansi-savo.fi/uutiset/lahella/8e418894-2d2d-42d8-ac52-21414ea057e1> [viitattu 12.11.2020].

Laajala, T. 2019. Osaamisperustaisuuden rakentuminen ammattikorkeakoulussa – opetussuunnitelmateoreettista jäsentelyä. Tampere: Tampere University Press.

Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Laureamko s.a. Opintopisteiden hakeminen. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://laureamko.fi/opiskelijakunta/opintopisteiden-hakeminen/> [viitattu 14.11.2020]

Opetus- ja kulttuuriministeriö s.a. Ammattikorkeakoulut Suomessa. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://minedu.fi/ammattikorkeakoulut> [Viitattu 12.11.2020].

Patentti- ja rekisterihallitus. 2020. Yhdistysten ja uskonnollisten yhdyskuntien lukumäärät. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/yhdistysrekisterintilastoja/lukumaaratyhdistysrekisterissa/auskonnollistenyhdistystenrekisterissa.html> [Viitattu 12.11.2020].

Piispanen, N. 2020. Palvelukoordinaattori. Sähköpostiviesti ja haastattelu. 21.10.2020. Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta ROTKO.

Pääministeri Marinin hallituksen hallitusohjelma. 2019. Osallistava ja osaava suomi – sosiaalisesti, talousellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta. PDF-dokumentti. Valtioneuvoston julkaisuja 2019:31. Helsinki: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto. Saatavissa: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161931/VN_2019_31.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 25.10.2020].

Rantamäki, T. & Surakka, T. 2013. Työelämätaidot – Sinä oman työelämäsi johtajana. Porvoo: Bookwell Oy.

Rosenger, P. & Törrönen, A. 2008. Yhdistystoiminnan avaimet. PDF-dokumentti. Vantaa: Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry. Saatavissa: <https://www.ksl.fi/images/yhdistystoiminnan%20avaimet.pdf> [viitattu 20.10.2020].

Salminen, J. 2015. Työntekijän vastuu ja työelämätaidot. 2. painos. Helsinki: J-Impact Oy.

Saranpää, M. 2009. Osaamisen tunnistaminen – Työkirja ammattikorkeakouluille. Helsinki: Haaga-Helia ammattikorkeakoulu.

Silajärvi, J. 2020. Asiantuntija. Sähköpostiviesti 21.10.2020. Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Laureamko.

Stapenhurst, T. 2009. The Benchmarking Book – A how-to-guide to best practice for managers and practitioners. United Kingdom: Butterworth-Heinemann.

Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry s.a. Mitä SAMOK tekee. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://samok.fi/mita-samok-tekee/> [viitattu 12.11.2020].

Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry s.a. Opiskelijakunnat. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://samok.fi/opiskelijalle/opiskelijakunnat/> [viitattu 20.10.2020].

Suomen perustuslaki 11.6.1999/731.

Taulukko 1. Opiskelijayhdistykset Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa.

Taulukko 2. Opiskelijatoiminta moduuli.

Tervala, M. 2020. Hallituksen puheenjohtaja. Haastattelu. 23.10.2020. Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Laureamko.

Tervo, I. 2020. Hallituksen puheenjohtaja. Sähköpostiviesti. 23.10.2020. Haaga-Helia ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Helga.

Tuominen, K. 1993. Benchmarking prosessiopas – opi ja kehitä kilpailijoita nopeammin. Helsinki: Metalliteollisuuden Keskusliitto.

Vapaaehtoistyö. 2016. Wikipedia. WWW-dokumentti. Päivitetty 19.9.2016. Saatavissa: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Vapaaehtoisty%C3%B6> [viitattu 13.10.2020].

Viskari, T. 2016. Opiskelijakuntien hallinto-opas. Helsinki: Suomen ammattikorkeakouluopiskelijakuntien liitto – SAMOK ry.

Kysely Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijavastaaville aktiivitoiminnan opinnollistamisen lähtötilanteen selvittämiseksi, Liite 1

1. Koulutusala *

Hyvinvointi
Tekniikka
Talous ja kulttuuri

2. Koulutusyksikkö *

Kuntoutus- ja terveysala
Matkailu-, ravitsemis ja nuorisoala
Sosiaali- ja terveysala
Sosiaaliala ja toimintakyvyn edistäminen
Informaatioteknologia
Logistiikka ja merenkulku
Metsätalous ja ympäristötekniikka
Rakennus- ja energiatekniikka
Sähkö-, talo- ja materiaalitekniikka
Kulttuuri
Liiketalous, Kouvola
Liiketalous, Mikkeli

3. Koulutus *

4. Onko opiskelijan mahdollista saada opintopisteitä tutkintoonsa osallistumalla aktiivitoimintaan? *

Kyllä
Ei
En osaa sanoa

5. Jos aktiivitoiminnasta ei saa opintopisteitä, miksi?

6. Kuinka paljon aktiivitoiminnasta on mahdollista saada opintopisteitä?

7. Mihin näitä opintopisteitä on sisällytetty?

Vapaasti valittavat opinnot
Harjoittelu
Opintojakson hyväksiluku kokonaan
Opintojakson osittainen hyväksiluku

8. Millainen opinnollistamisen prosessi koulutuksessa on käytössä?

9. Vapaa sana liittyen aktiivitoiminnan opinnollistamiseen

Turun ammattikorkeakoulun opiskelija-aktiiveille tarkoitettut opintojaksot, Liite
2/1

Perustiedot

Nimi suomeksi

Yhteiskunnallinen kehittämis- ja vaikuttamistoiminta I

Opetuskieli

Suomi

Nimi englanniksi

Social development and influencing activities I

Ajoitus

03.09.2018 - 31.12.2020

Ilmoittautumisaika

04.08.2018 - 31.12.2020

Toimipiste

Kupittaaan kampus

Yksikkö

Tekniikka ja liiketoiminta

Toteutustapa

Lähiopetus

Opintopistemäärä

5

Ryhmät

VAVA1819 Ammattikorkeakoulun yhteiset vapaasti valittavat

Oppimismenetelmät

Opintojakson suorittaakseen opiskelija:

- osallistuu opiskelijakunnan järjestämään aloitustilaisuuteen sekä toiseen koulutustilaisuuteen
- laatii suunnitelman kurssin suorittamiseksi
- pitää kirjaa tehtävistään (ajankohta, käytetyt työtunnit, tehtävä, oppiminen)
- laatii oppimistehtävän (raportti, blogi tai portfolio)

Aika ja paikka

Syksy 2018

Oppimateriaali

Työskentelyn tueksi ja sovellettavaksi vastuutehtävän mukaan:
Loimu, Kari. 2013. Yhdistyksen ABC. Into-Kustannus Oy.
Loimu, Kari. 2013. Yhdistystoiminnan käsikirja. Sanoma Pro.

Opiskelijakunnan säännöt. Ohjesäännöt. Toimintasuunnitelma. Toimintakertomus. Talousarvio. Strategia. Muut asiakirjat. Koulutusalayhdistysten vastaavat dokumentit. Opas ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan hallintoon. 2008. SAMOKin julkaisu. Opiskelijan ammattikorkeakoulu. 2010. OTUS-julkaisu. Edunvalvontaopas. 2014. Turun ammattikorkeakoulun opiskelijakunta TUO.

Opintojaksototeutuksen vaihtoehtoiset suoritustavat

-

Harjoittelu- ja työelämäyhteistyö

-

Tenttien ajankohdat ja uusintamahdollisuudet

-

Pedagogiset toimintatavat

Aktiivinen ja joustava oppiminen: Opiskelija voi aloittaa opintojakson milloin tahansa ottamalla yhteyttä vastuuopettajaan ja ilmoittautumalla opintojaksoon. Opintojaksolla eteneminen on opiskelijan omalla vastuulla. Ohjausta ja tukea saa pyydettyä. Myös kansainvälisyys ja työelämälähtöisyys riippuu opiskelijasta.

Oppimistehtävät ja opiskelijan työn mitoitus

Opiskelija pitää opintojakson ajan tuntikirjanpitoa ja kirjoittaa muistiinpanoja/päiväkirjaa oppimisestaan peilaten ennakkosuunnitelmaan. 5 op:n suoritus on 133 työtuntia. Oppimistehtävien kautta opiskelijan tulee pystyä kuvamaan, mihin toimijaryhmään opiskelija on osallistunut sekä eritellysti kyseisen luottamustehtävän tai tiimin tärkeimmät toimintatavat, tavoitteet ja saavutukset. Lisäksi opiskelijan tulee osoittaa, että on saavuttanut opintojaksokohtaiset tavoitteet. Näitä tulee kuvata tehtävässä konkreettisin esimerkein ja pohdinnoin.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- toimia tavoitteellisesti ja sinnikkäästi
- arvioida ja kehittää osaamistaan
- toimia yhteisönsä toiminnan laadun kehittäjänä
- toimia yhteistyökykyisesti monialaisessa tiimissä ja työyhteisössä
- toimia oma-aloitteisesti ja vastuullisesti yhteisön tavoitteiden mukaisesti
- toimia eettisten ja yhteiskuntavastuullisten periaatteiden mukaisesti
- toimia verkostoissa
- toimia yhdistys- ja järjestötoiminnan perusteiden mukaisesti

Sisältö ja ajoitus

Sisältö:

Opiskelija oppii vaikuttamista korkeakoulussa opiskelijaedustajana AMK-, tulosalue- tai yksikötason toimielimissä, opiskelijakunnassa tai muissa opiskelijajärjestöissä.

- Osallistuminen toimielimen toimintaan
- Viestiminen toimielimen toiminnasta muille opiskelijoille ja opiskelijoilta toimieli-melle
- Tutustuminen toimielimen tarkoitukseen
- Kehittämistehtävien suorittaminen (esim. opiskelijapalautteiden kerääminen ja analy-soiminen sekä esittäminen toimielimessä/kokouksissa/työryhmissä/palautepäivässä,

hakuoppaan tai OPSin tekstien kommentointi, Messin sivujen kehittäminen, verkkosivujen kehittäminen)

- Tutustuminen toimielimen sääntöihin ja muihin toimintaa ohjaaviin dokumentteihin sekä toimintatapoihin (päätöksenteko-organisaatio, kokousten ajat ja paikat, pöytäkirjat, kuka vastuussa kokousten koollekutsumisesta, dokumenttien säilytys ja saatavuus)
- Tutustuminen AMK:n toimintaa ohjaaviin dokumentteihin (mm. strategia, johto- ja tutkintosääntö sekä prosessikuvauksiin)

Osana opintojaksoa opiskelija voi toimia (vakituisesti tai kutsuttuna erityistehtävään) jossakin seuraavista ammattikorkeakoulun toimielimistä:

- Turun ammattikorkeakoulu Oy:n hallitus
 - tutkintolautakunta
 - opintotukilautakunta
 - opiskelijoiden oikeusturvalautakunta
 - opintoasioiden lautakunta
 - muut amk-tason toimielimet, joissa käsitellään opiskelijoihin liittyviä asioita (esim. Kv-tiimi, laaturyhmä ja hyvinvointityöryhmä)
 - opiskelijoiden ja tulosalueen johdon tapaamiset
 - neuvottelukunnat
 - OPS-tiimit
 - oman koulutuksen opettajien suunnittelu- ja kehittämiskokoukset
 - kampuskohtaiset hyvinvointityöryhmät
 - yhteistyöryhmät Turun AMK:n verkostoissa (esim. COASTAL, CARPE)
- Opiskelija voi myös toimia
- opiskelijakunnan edustajistossa tai hallituksessa
 - paikallisessa järjestössä (esim. koulutusalayhdistykset)
 - kansallisessa järjestössä (esim. ammattiliiton opiskelijatoiminta)
 - kansainvälisessä järjestössä (esim. kansainvälinen opintoalan järjestö)

Arvioinnin kohteet, ajoitus ja menetelmät

Hyväksytyyn arvosanaan vaaditaan suunnitellut ja oheistuksen mukaan tehdyt tehtävät sekä luotettava tuntikirjanpito.

Arviointiasteikko

Hyväksytyy/Hylätty

Arviointikriteerit - hyväksytyy/hylätty

Hylätty: Opiskelija ei ole tehnyt tehtäviä eikä ole pitänyt tuntiseurantaa.

Perustiedot

Nimi suomeksi

Yhteiskunnallinen kehittämis- ja vaikuttamistoiminta II

Opetuskieli

Suomi

Nimi englanniksi

Social Development and Social Influential Activities II

Ajoitus
03.09.2018 - 31.12.2020

Ilmoittautumisaika
04.08.2018 - 31.12.2020

Toimipiste
Kupittaaan kampus

Yksikkö
Tekniikka ja liiketoiminta

Toteutustapa
Lähiopetus

Opintopistemäärä
5

Opintojakson sisältö

Opiskelija oppii vaikuttamista korkeakoulussa opiskelijaedustajana AMK-, tulosalue- tai yksikkötason toimielimissä, opiskelijakunnassa tai muissa opiskelijajärjestöissä, (esim. AMK-tason toimielimissä kuten laaturyhmässä tai koulutusalayhdistyksen puheenjohtajistossa, opiskelijakunnan hallituksessa tai edustajiston jäsenenä)

- Osallistuminen toimielimen toimintaan ja toimintatapojen kehittämiseen
- Vastuullinen viestiminen toimielimen toiminnasta muille opiskelijoille ja opiskelijoilta toimielimelle sekä keskeisille sidosryhmille
- Kehittämistehtävien suorittaminen (esim. opiskelijapalautteiden kerääminen ja analysoiminen sekä esittäminen toimielimessä/kokouksissa/työryhmissä/palautepäivässä, hakuoppaan tai OPSin tekstien kommentointi, Messin sivujen kehittäminen, verkkosivujen kehittäminen, sidosryhmäanalyysin ja viestintäsuunnitelman tekeminen)
- Toimielimen sääntöjen ja muiden toimintaa ohjaavien dokumenttien ja toimintatapojen kriittinen tarkastelu sekä toiminnan kehittäminen (päätöksenteko-organisaatio, kokousten ajat ja paikat, pöytäkirjat, dokumenttien säilytys ja saatavuus)

Ryhmät

VAVA1819 Ammattikorkeakoulun yhteiset vapaasti valittavat

Opintojakson osaamistavoitteet

Opiskelija etenee YKV I –opintojaksoon verrattuna vaativampiin tehtäviin. Opiskelijan rooli on vastuullisempi ja tavoitteellisempi kuin YKV I –opintojakson toimielimessä.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- toimia oma-aloitteisesti ja vastuullisesti yhteisön tavoitteiden mukaisesti
- toimia eettisten ja yhteiskuntavastuullisten periaatteiden mukaisesti
- toimia rakentavalla tavalla organisaation kehittämiseksi
- selittää luottamustoimensa merkityksen koulutuksen kehittämisen kannalta
- kuvata omien toimintatapojensa merkityksen toimielimen toiminnassa

- käyttää luovan ongelmaratkaisun menetelmiä kehittämistehtävissä
- esitellä suomalaisten ammattikorkeakoulujen opiskelijakunta- ja yhdistystoimintaympäristön
- toimia vaativissa toiminta-alueen tehtävissä

Oppimismenetelmät

Opintojakson suorittaakseen opiskelija:

- laatii suunnitelman kurssin suorittamiseksi
- pitää kirjaa tehtävistään (ajankohta, käytetyt työtunnit, tehtävä, oppiminen)
- laatii oppimistehtävän (raportti, blogi tai portfolio)

Aika ja paikka

Syksy 2018

Oppimateriaali

Oppimateriaalit määritellään tehtäväkohtaisesti. Opiskelija esittelee käytettävät oppimateriaalit itse oppimistehtäviensä suunnitelmissa.

Pedagogiset toimintatavat

Aktiivinen ja joustava oppiminen: Opiskelija voi aloittaa opintojakson milloin tahansa ottamalla yhteyttä vastuuopettajaan ja ilmoittautumalla opintojaksoon.

Opintojaksolla eteneminen on opiskelijan omalla vastuulla. Ohjausta ja tukea saa pyydettyä. Myös kansainvälisyys ja työelämälähtöisyys riippuu opiskelijasta.

Oppimistehtävät ja opiskelijan työn mitoitus

Opiskelija pitää opintojakson ajan tuntikirjanpitoa ja kirjoittaa muistiinpanoja/päiväkirjaa oppimisestaan peilaten ennakkosuunnitelmaan. 5 op:n suoritus on 133 työtuntia. Oppimistehtävien kautta opiskelijan tulee pystyä kuvamaan, mihin toimijaryhmään opiskelija on osallistunut sekä eritellysti kyseisen luottamustehtävän tai tiimin tärkeimmät toimintatavat, tavoitteet ja saavutukset. Lisäksi opiskelijan tulee osoittaa, että on saavuttanut opintojaksokohtaiset tavoitteet. Näitä tulee kuvata tehtävässä konkreettisin esimerkein ja pohdinnoin.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- toimia oma-aloitteisesti ja vastuullisesti yhteisön tavoitteiden mukaisesti
- toimia eettisten ja yhteiskuntavastuullisten periaatteiden mukaisesti
- toimia rakentavalla tavalla organisaation kehittämiseksi
- selittää luottamustoimensa merkityksen koulutuksen kehittämisen kannalta
- kuvata omien toimintatapojensa merkityksen toimielimen toiminnassa
- käyttää luovan ongelmaratkaisun menetelmiä kehittämistehtävissä
- esitellä suomalaisten ammattikorkeakoulujen opiskelijakunta- ja yhdistystoimintaympäristön
- toimia vaativissa toiminta-alueen tehtävissä

Sisältö ja ajoitus

YKV II on jatkoa YKV I:lle. Opiskelija etenee YKV I –opintojaksoon verrattuna vaativampiin tehtäviin. Opiskelijan rooli on vastuullisempi ja tavoitteellisempi kuin YKV I –opintojakson toimitelmässä.

Opiskelija oppii vaikuttamista korkeakoulussa opiskelijaedustajana AMK-, tulosalue- tai yksikötason toimitelmässä, opiskelijakunnassa tai muissa opiskelijajärjestöissä,

(esim. AMK-tason toimielimissä kuten laaturyhmässä tai koulutusalayhdistyksen puheenjohtajistossa, opiskelijakunnan hallituksessa tai edustajiston jäsenenä)

- Osallistuminen toimielimen toimintaan ja toimintatapojen kehittämiseen
- Vastuullinen viestiminen toimielimen toiminnasta muille opiskelijoille ja opiskelijoilta toimielimelle sekä keskeisille sidosryhmille
- Kehittämistehtävien suorittaminen (esim. opiskelijapalautteiden kerääminen ja analysoiminen sekä esittäminen toimielimessä/kokouksissa/työryhmissä/palautepäivässä, hakuoppaan tai OPSin tekstien kommentointi, Messin sivujen kehittäminen, verkkosivujen kehittäminen, sidosryhmäanalyysin ja viestintäsuunnitelman tekeminen)
- Toimielimen sääntöjen ja muiden toimintaa ohjaavien dokumenttien ja toimintatapojen kriittinen tarkastelu sekä toiminnan kehittäminen (päätöksenteko-organisaatio, kokosten ajat ja paikat, pöytäkirjat, dokumenttien säilytys ja saatavuus)

Arvioinnin kohteet, ajoitus ja menetelmät

Hyväksytyyn arvosanaan vaaditaan suunnitellut ja oheistuksen mukaan tehdyt tehtävät sekä luotettava tuntikirjanpito.

Lisätietoa opiskelijoille

Edeltävyysehtona on, että Yhteiskunnallinen kehittämis- ja vaikuttamistoiminta I on suoritettu.

Arviointiasteikko

Hyväksytty/Hylätty

Arviointikriteerit - hyväksytty/hylätty

HYLÄTTY: Opiskelija ei tee sovittuja tehtäviä.

Perustiedot

Nimi

Yhteiskunnallinen kehittämis- ja vaikuttamistoiminta III

Ajoitus

03.09.2018 - 31.12.2020

Ilmoittautumisaika

04.08.2018 - 30.05.2020

Toimipiste

Kupittaaan kampus

Yksikkö

Tekniikka ja liiketoiminta

Opetuskieli

Suomi

Opintopistemäärä

5

Toteutustapa

Lähiopetus

Opintojakson sisältö

Opiskelija oppii vaikuttamista korkeakoulussa ja yhteiskunnassa (esim. AMK Oy:n hallituksessa, opiskelijakunnan puheenjohtajistossa, kunnallisissa tai valtakunnallisissa poliittisissa toimielimissä)

- Osallistuminen toimielimen toimintaan ja toimintatapojen kehittämiseen (esim. strategian päivittämisprosessin suunnittelu ja toteutukseen osallistuminen, strategisten asiakirjojen tarkastelu ja arviointi)
- Vastuullinen viestiminen toimielimen toiminnasta muille opiskelijoille ja opiskelijoilta toimielimelle sekä keskeisille sidosryhmille
- Kehittämistehtävän suorittaminen: oman oppimisen reflektointi suhteessa YKV I- ja YKV II –opintojaksoihin, omien kehittämiskohteiden sekä osaamisten tunnistaminen, osaamisen visiointi ja syventäminen
- Toimielimen sääntöjen ja muiden toimintaa ohjaavien dokumenttien ja toimintatapojen kriittinen tarkastelu sekä toiminnan kehittäminen (päättöksenteko-organisaatio)

Opintojakson osaamistavoitteet

Opiskelija etenee YKV II –opintojaksoon verrattuna vaativampiin tehtäviin. Opiskelijan rooli on vastuullisempi ja tavoitteellisempi kuin YKV II –opintojakson toimieli-

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- esitellä toimielimensä toimintaa laajasti ja kertoa, miten sen toimintaa kehitetään strategisella tasolla
- kuvata paikallisia ja valtakunnallisia yhteiskunnallisia päätöksentekoprosesseja
- toimia oman intressiryhmänsä tavoitteiden mukaisesti
- käyttää luovan ongelmaratkaisun menetelmiä kehittämistehtävissä
- toteuttaa kehittämishankkeita soveltaen ja yhdistäen eri alojen tietoja ja menetelmiä
- toimia rakentavasti organisaation kehittämiseksi vaativissa toiminta-alueen tehtävissä

Hyväksytyin arvosanan saadakseen opiskelija osoittaa toimineensa opintojakson tavoitteiden ja sisällön mukaisesti vaaditun ajan.

Arviointiasteikko

Hyväksytyy/Hylätty

Opiskelijan ajankäyttö ja kuormitus

Opiskelija pitää opintojakson ajan tuntikirjanpitoa ja kirjoittaa muistiinpanoja/päiväkirjaa oppimisestaan peilaten ennakkosuunnitelmaan. 5 op:n suoritus on 133 työtuntia. Oppimistehtävien kautta opiskelijan tulee pystyä kuvamaan, mihin toimijaryhmään opiskelija on osallistunut sekä eritellysti kyseisen luottamustehtävän tai tiimin tärkeimmät toimintatavat, tavoitteet ja saavutukset. Lisäksi opiskelijan tulee osoittaa, että on saavuttanut opintojaksokohtaiset tavoitteet. Näitä tulee kuvata tehtävässä konkreettisin esimerkein ja pohdinnoin.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- esitellä toimielimensä toimintaa laajasti ja kertoa, miten sen toimintaa kehitetään strategisella tasolla
- kuvata paikallisia ja valtakunnallisia yhteiskunnallisia päätöksentekoprosesseja
- toimia oman intressiryhmänsä tavoitteiden mukaisesti
- käyttää luovan ongelmaratkaisun menetelmiä kehittämistehtävissä
- toteuttaa kehittämishankkeita soveltaen ja yhdistäen eri alojen tietoja ja menetelmiä
- toimia rakentavasti organisaation kehittämiseksi vaativissa toiminta-alueen tehtävissä

Opetusmenetelmät

Projektityö: kirjallinen suunnitelma ja raportti toiminnasta sekä tuntikirjanpito.

Projektityöstä neuvotellaan etukäteen opettajan kanssa.

Opintojakson suorittaakseen opiskelija:

- osallistuu opiskelijakunnan järjestämään aloitustilaisuuteen sekä toiseen koulutustilaisuuteen
- laatii suunnitelman kurssin suorittamiseksi
- pitää kirjaa tehtävistään (ajankohta, käytetyt työtunnit, tehtävä, oppiminen)
- laatii oppimistehtävän (raportti, blogi tai portfolio)

Lapin ammattikorkeakoulun opiskelija-aktiiveille tarkoitettu opintojakso, Liite 3

LAVV10J Vertaisohjaus ja yhteisövaikuttaminen**Tavoitteet**

Oppimistulokset:

1. Opiskelijatuutorointi: Opiskelija tuntee ammattikorkeakoulun toiminta- ja opiskeluympäristöä ja kehittää sitä vertaistutoroinnin kautta sekä saa esiintymiskokemusta erilaisissa esittelytehtävissä. Hän osaa opastaa ammattikorkeakouluun, koulutusalaan ja omaan koulutukseen sekä opiskelija- ja hyvinvointipalveluihin liittyvissä asioissa. Mahdollisuus toimia myös kv-, liikunta- tai markkinointituutorina.

Ja/tai

2. Opiskelijajärjestö- tai työryhmätoiminta: Opiskelija toimii Lapin amkin opiskelijajärjestöissä tai työryhmissä sekä tiedottaa ja opastaa niiden toimintaan liittyvissä asioissa.

Ja/tai

3. Laatutyö: Opiskelija osallistuu Lapin amkin toiminnan laadun kehittämiseen. Hän osallistuu koulutusalojen opetuksen ja opiskeluympäristön arviointeihin ja laatukulttuuria edistävään toimintaan.

Sisältö**1. Opiskelijatuutorointi**

Koulutukseen osallistuminen, aloittavien opiskelijoiden perehdyttäminen, opiskeluun liittyvä tiedottaminen ja ohjaaminen sekä Lapin amkin esittelytyöhön osallistuminen sekä uusien opiskelijatuutorien rekrytointiin osallistuminen.

2. Toiminta opiskelijajärjestöissä tai työryhmissä

Opiskelijakunta ROTKOn tai muun Lapin amkin opiskelijajyhdistyksen tai työryhmän toimintaan osallistuminen.

3. Laatutyö

Osallistuminen Lapin amkin laatutyöhön ja sen kehittämiseen (esim. tapahtumien järjestäminen ja opiskeluun ja opiskeluympäristöön liittyvät arvioinnit)

Koulutus:

Moduuli ja laajuus	Module & ECTS credits
Opintojaksot	Courses
Osaamistavoitteet	Learning outcomes
Kuvaus osaamistavoitteista sinä-muodossa (esim. osaat laatia tutkimusraportin raportointiperiaatteiden mukaisesti.)	
Sisältö	Content
Moduulin sisältö kysymysmuodossa, esim. miten arvioit tutkimuksen luotettavuutta?	
Arviointi	Assessment
Tähän arviointikriteerin sanallinen kuvaus kriteeritaulukosta	
Edeltävä osaaminen	Prior know-how and skills
Kirjoitetaan "Edellytetään esim. perustiedot jostakin" tai jätetään tyhjäksi.	
Moduulia täydentävät opinnot	Complementary studies
Mainitaan moduuliin kiinteästi liittyvät muut moduulit tai jätetään tyhjäksi.	

Opintojakso ja laajuus	Course & ECTS credits
Osaamistavoitteet Kuvaus osaamistavoitteista sinä-muodossa (esim. osaat laatia tutkimusraportin raportointiperiaatteiden mukaisesti.)	Learning outcomes
Sisältö Opintojakson sisältö kysymysmuodossa, esim. miten arvioit tutkimuksen luotettavuutta?	Content
Arviointi Tähän arviointikriteerin sanallinen kuvaus kriteeritaulukosta	Assessment
Edeltävä osaaminen Kirjoitetaan "Edellytetään esim. perustiedot jostakin" tai jätetään tyhjäksi.	Prior know-how and skills
Opintojaksoa täydentävät opinnot Mainitaan opintojaksoon kiinteästi liittyvät muut opintojaksot tai jätetään tyhjäksi.	Complementary studies

	Check-list	Kyllä	Ei
1	Onko moduulissa tai opintojaksoilla kuvattu Xamkin strategian kaikkia toimintoja poikkileikkaavat teemat?		
	Digitalisaatio?		
	Yrittäjyys- ja liiketoimintaosaaminen?		
	Venäjä-osaaminen?		
2	Vastaavatko moduuli ja opintojaksot tunnistettuihin työelämän osaamistarpeisiin?		
3	Onko moduulissa tai opintojaksoilla kuvattu työelämäprojekti tai muu työelämään yhdistyvä suoritustapa?		
4	Ovatko moduuli tai opintojaksot suunniteltu yhdessä muiden koulutusten kanssa?		
4	Ovatko kieltenopettajat olleet mukana moduulin suunnittelussa?		
5	Ovatko moduuli tai opintojaksot soveltuvia avoimen tai täydennyskoulutuksen tarjontaan?		
6	Onko moduulin tai opintojaksojen arvioinnissa huomioitu moduulin sijoittuminen opintojen alku- tai loppuvaiheeseen, ja arviointikriteerit valittu tasolta 3?		